

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ: Ο ΝΕΟΣ
ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΣΤΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΣΩΤΗΡΟΓΛΟΥ ΑΘΑΝ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Επιβλέπων/πουσα Καθηγητής ; κ κ ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την υπομονή του επιβλέποντα καθηγητή μου , για την πολύτιμη βοήθεια του και την άριστη συνεργασία που είχαμε κατά την διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι το θέμα της πτυχιακής ενώ στην αρχή το θεωρούσα βατό και ίσως εύκολο δυστυχώς μόνο έτσι δεν ήταν.

Ανακάλυψα πόση άγνοια υπάρχει στον κλάδο των συναδέλφων λογιστών και δυστυχώς και των νομικών, στο θέμα της πτώχευσης. Παρόλα αυτά θεωρώ υποχρέωση μου να ευχαριστήσω φίλους νομικούς που με βοήθησαν να καταλάβω τους ειδικούς όρους της παρούσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ / ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	6
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
<u>ΜΕΡΟΣ Α' : ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ</u>	
2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	9
2.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.....	11
2.3. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ.....	12
2.4. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ.....	18
2.5. Η ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	21
3. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	
3. 1. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ.....	25
3.2. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΩΤΕΣ.....	26
3.3. ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	28
3.3.1. ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΑ «ΠΡΟΝΟΜΙΑ» ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	28
3.3.2. ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ.....	29
3.3.3. Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	31
3.3.4 Η ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΗΜΕΙΟΥΧΟ ΜΕ ΤΟΝ ΕΝΥΠΟΘΗΚΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ.....	33

4. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΚΩΔΙΚΑ	
4.1 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ.....	35
4.2. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΠΡΟΪΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	41
4.3. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ	43
5. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
5.1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	51
6. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	57
<u>ΜΕΡΟΣ Β' : ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ</u>	
7. ΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ	
7.1. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	61
7.2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΑΕ-ΕΠΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 3 ΕΤΩΝ.....	68
8. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2008-ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ).....	70
8.1. Η περίπτωση της TELEDOME.....	71
8.2 Η περίπτωση της Altec Telecoms.....	76
8.3. Η περίπτωση της Lannet.....	81
8.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	83
9. ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	85
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	86

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα που πραγματεύεται η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι ο νέος πτωχευτικός κώδικας και η σημασία του για την επιχειρηματική δραστηριότητα. Στο πρώτο μέρος της εργασίας γίνεται μια θεωρητική προσέγγιση του θέματος. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται ο πτωχευτικός κωδικός και γίνεται μια αναφορά στα άρθρα και στις επιμέρους διατάξεις του. Στην συνέχεια ακολουθεί μια ανάλυση για τα πιο σημαντικά σημεία του κώδικα και πως αυτά επηρεάζουν τον οφειλέτη, τους πιστωτές καθώς και τους εργαζόμενους. Στο επόμενο κομμάτι γίνεται μια σύγκριση μεταξύ παλιού και νέου κώδικα και διαφαίνονται οι διαφοροποιήσεις και οι καινοτομίες του τελευταίου. Η συμβολή του νέου πτωχευτικού κώδικα στην επιχειρηματική δράση είναι μεγάλη και θα αποτελούσε παράλειψη να μην αναφερθούμε σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρατίθενται στατιστικά δεδομένα από πτωχεύσεις επιχειρήσεων στον Ελλαδικό χώρο τα οποία αναλύονται και εξάγονται συμπεράσματα. Στο τελευταίο μέρος αυτής της πτυχιακής εργασίας γίνεται η μελέτη τριών περιπτώσεων πτώχευσης που συντελέστηκαν την τελευταία χρόνια στην Ελληνική επικράτεια και αναλύεται ο ρόλος που έπαιξε ο νέος πτωχευτικός. σε αυτές.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ / ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1 : Τα 6 βήματα της Πτωχευτικής Διαδικασίας.

Πίνακας 2: Οι 12 αλλαγές που προβλέπει ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας.

Πίνακας 3 : Ασυνέπεια και Πτώχευση Συνόλου ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004.

Πίνακας 4: Ασυνέπεια και πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2004-2005 βάσει νομικής μορφής.

Πίνακας 5: Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Ηλικίας,

Πίνακας 6: Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Προσωπικού

Πίνακας 7: Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Προσωπικού

Πίνακας 8 : Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Πωλήσεων

Πίνακας 9: Εξέλιξη πιστοληπτικής Ικανότητας ΜΜΕ 2005-2004 βάσει γεωγραφικής περιοχής

Πίνακας 10: Εξέλιξη συναλλακτικής συμπεριφοράς την περίοδο 01/01/2005 – 31/12/2007

Διάγραμμα 1. Η τιμολογιακή πορεία της Teledome

Διάγραμμα 2: Η τιμολογιακή πορεία της Altec

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από όλους αναγνωρίζονταν ότι οι πρότερες διατάξεις του Πτωχευτικού δικαίου και του Δικαίου της αφερεγγυότητας γενικότερα, δεν επαρκούσαν για να δώσουν ικανοποιητικές λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζει καθημερινά μια σύγχρονη οικονομία, όπως η Ελληνική. Τις τελευταίες δεκαετίες έγιναν επανειλημμένες προσπάθειες εισαγωγής ενός νέου Κώδικα, προσαρμοσμένου στη σύγχρονη πραγματικότητα μέχρι που επιτεύχθηκε η εισαγωγή του εκσυγχρονισμένου Πτωχευτικού Κώδικα.

Στις ανταγωνιστικές οικονομίες η ευέλικτη πτωχευτική νομοθεσία αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την δημιουργία ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Στην Ελλάδα, το παλαιό Πτωχευτικό Δίκαιο είχε τις ρίζες του στο 19 ο αιώνα και ήταν άκρως αναχρονιστικό αφού κατά βάση ρυθμιζόταν από δύο νομοθετήματα του 1835 και του 1937. Η ύπαρξη και εφαρμογή του δημιουργούσε ουσιαστικά ένα σημαντικό αντικίνητρο στην επιχειρηματική δραστηριότητα καθώς τιμωρούσε με υπερβολική αυστηρότητα την επιχειρηματική αποτυχία. Η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός του Πτωχευτικού Δικαίου αποτέλεσε μια διαρθρωτική παρέμβαση ζωτικής σημασίας για την οικονομία μας, ειδικά σε μια περίοδο που οι πτωχεύσεις εταιρειών φαίνεται ότι αυξάνονται ανησυχητικά. Ενδεικτικό αυτής είναι η μελέτη της ICAP¹ που κατέδειξε ότι το

¹ *ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α.Ε. & Ε.Π.Ε. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2005 – 2004*

ποσοστό των πτωχεύσεων αυξήθηκε κατά 54,55% το 2005, σε σχέση με το 2004, ενώ αυξημένος εμφανίζεται και ο δείκτης ασυνέπειας των επιχειρήσεων.

Κατά συνέπεια, η επιλογή αναμόρφωσης του Πτωχευτικού Κώδικα ήδη από το 2004, ήταν μια σημαντική μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία. Ειδικά στην παρούσα κρίσιμη καμπή για την ελληνική οικονομία που το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, η πτωχευτική νομοθεσία πρέπει να έχει ως κεντρικό στόχο όχι την εξοντωτική τιμωρία μιας επιχειρηματικής αποτυχίας αλλά την παροχή μιας δεύτερης ευκαιρίας σε όσους την πρώτη φορά δεν τα κατάφεραν. Αυτό ακριβώς προσπάθησε να επιτευχθεί με την εισαγωγή του νέου Πτωχευτικού κώδικα και παρακάτω μέσα από την διερεύνηση του θέματος τόσο από νομική όσο και από οικονομική σκοπιά θα δούμε αν τελικά αυτό επιτυγχάνεται στις μέρες μας.

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας θα συζητηθεί ο εκσυγχρονισμός του νέου Πτωχευτικού Κώδικα και μετά την παρουσίαση του θα γίνει εκτενής αναφορά στις διαφορές με τον πρότερο κώδικα καθώς και στις νεωτεριστικές προτάσεις του. Εν συνεχεία θα γίνει ανάλυση για τις συνέπειες που επέφερε ο νέος κώδικας στους οφειλέτες, στους πιστωτές, αλλά και στους εργαζόμενους. Εδώ θα συζητηθούν τα παραπάνω με μια συγκριτική εξέταση. Επίσης παράλειψη θα αποτελούσε αν δεν γινόταν μνεία στα κίνητρα και στη στήριξη που δόθηκε στην επιχειρηματική δραστηριότητα από το νέο Πτωχευτικό Κώδικα. Τέλος στο Εμπειρικό κομμάτι θα γίνει παράθεση στοιχείων για συντελεσμένες πτωχεύσεις στον Ελλαδικό χώρο καθώς και στις τελευταίες πτωχεύσεις στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

ΜΕΡΟΣ Α' : ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Από την 16 Σεπτεμβρίου τέθηκε σε ισχύ ο ν. 3588/2007 , ως «πτωχευτικός κώδικας», ο οποίος, ενοποιώντας δυο τυπικά διακεκριμένα μεταξύ τους ρυθμιστικά πεδία, της πτώχευσης και της εξυγίανσης και εκκαθάρισης προβληματικών επιχειρήσεων, κατήργησε τις σχετικές διατάξεις της προϊσχύουσας και γηραιάς νομοθεσίας (αρθ 181). Το νέο πτωχευτικό δίκαιο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο σύστημα κανόνων δικαίου , που αποσκοπούν στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη είτε με την ρευστοποίηση της περιούσιας του είτε με την διατήρηση της επιχείρησης του².

Επισημαίνεται ακόμη ότι διάφοροι διεθνείς Οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ, το ΔΝΤ κ.ά. προτρέπουν τα μέλη τους σε εξορθολογισμό και εκσυγχρονισμό των νομοθεσιών τους, ώστε να μπορούν να διέπουν και τα διεθνώς αναφυόμενα φαινόμενα αφερεγγυότητας στο πλαίσιο μιας διαρκώς παγκοσμιοποιούμενης οικονομίας.

Ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας συντάχθηκε, με βάση τα σύγχρονα πρότυπα κωδίκων της Γερμανίας, Γαλλίας και Ισπανίας, χωρίς να αγνοηθεί η μακρά νομική

² ΨΥΧΟΜΑΝΗΣ Σ. ΣΠΥΡΟΣ (2007)

μας παράδοση. Η σχετική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή συστήθηκε τον Οκτώβριο του 2004 με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, υπό την προεδρία του Αρεοπαγίτη κ. Μιχ. Μαργαρίτη και μέλη τους Καθηγητές, κ. Λ. Κοτσίρη, κ. Ν. Ρόκα, κα Γεωργία Μπεχρή και κ. Γ. Σωτηρόπουλο, και τους Δικηγόρους κα Ιωάννα Καλαντζάκου, κ. Στ. Βαρδάλα, κ. Στ. Πατρελάκη και κ. Στ. Πανούρη. Η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της τον Νοέμβριο του 2006³. Μεσολάβησε 4μηνη περίοδος δημόσιας διαβούλευσης, κατά την οποία αρμόδιοι φορείς και οργανώσεις κατέθεσαν τις σχετικές παρατηρήσεις τους, ορισμένες εκ των οποίων υιοθετήθηκαν στην τελική διατύπωση του Νομοσχεδίου.

Ετσι με βάση πλέον τις διατάξεις του νεοπαγούς αυτού νομοθετήματος μπορεί κανείς να ορίσει το πτωχευτικό δίκαιο ως το ολοκληρωμένο και αυτοτελές σύστημα κανόνων δικαίου οι οποίοι αντιμετωπίζοντας την ήδη προκύψασα η επαπειλούμενη πραγματική κατάσταση ενός οποιουδήποτε έμπορου η νομικού προσώπου με οικονομικό σκοπό, που αδυνατεί να πληρώσει τα εμπορικά η αλλά επαγγελματικά του χρέη, προβλέπουν μια πολύπτυχη διαδικασία συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών (διαδικασία πτώχευσης). Αυτή με βάση την αρχή της μεταξύ τους ισότητας είτε μέσω κατάρτισης συμφωνίας συνδιαλλαγής, προς το σκοπό διάσωσης της επιχείρησης του πτωχού, είτε μέσω σχεδίου αναδιοργάνωσης, προς το σκοπό, επίσης της διάσωσης η της αξιοποίησης της επιχείρησης η της τελεσφορότερης εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, είτε τελικά μέσω εκκαθάρισεως της περιουσίας του πτωχού κατά τις διατάξεις του νόμου, με εκποίηση των κατ' ιδίαν στοιχείων της –ιδίως δε, της επιχειρήσεως του πτωχού ως συνόλου - και σε διανομή του προϊόντος στους πιστωτές. Με απλά λόγια, στα πλαίσια της ελληνικής νομοθεσίας, το πτωχευτικό δίκαιο αντιμετωπίζει ρυθμιστικά τις επιπτώσεις, που προκαλεί στις συναλλαγές η

³ ΨΥΧΟΜΑΝΗΣ Σ. ΣΠΥΡΟΣ (2007)

αδυναμία εμπόρων και νομικών προσώπων με οικονομικό σκοπό, να πληρώσουν τα χρέη τους. Είναι επιγραμματικά, δίκαιο αδυναμίας πληρωμών, δίκαιο της πτώχευσης. Με αυτό το περιεχόμενο, το πτωχευτικό αποτελεί μέρος του εμπορικού δικαίου και μάλιστα του δημόσιου εμπορικού δικαίου, αφού συνιστά κατ' ουσία δίκαιο συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης που υλοποιείται με πράξη και με εποπτεία της πολιτείας και βρίσκεται στον αντίποδα της ρυθμιζόμενης στο ΚΠολΔ, ατομικής και ειδικής αναγκαστικής εκτέλεσης.

2.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.

Η ύλη του πτωχευτικού δικαίου μπορεί να διαρθρωθεί σε δύο κύρια μέρη. Το μεν ένα την κήρυξη της πτώχευσης και τις συνέπειες της, το δε άλλο τη διαδικασία της πτώχευσης και την περάτωση της.

Ακολουθώντας τη διαρθρωτική αυτή επιλογή, το πρώτο μέρος του παρόντος αναφέρεται ειδικότερα:

- 1.Στις προϋπόθεσης της κήρυξης της πτώχευσης, οι οποίες διακρίνονται σε ουσιαστικές και δικονομικές.
- 2.Στις συνέπειες της κήρυξης της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη(πτωχό), προσωπικές και περιουσιακές.
- 3.Στις συνέπειες ως προς τους πιστωτές.
4. Στις συνέπειες ως προς τις συμβάσεις .
5. Στις συνέπειες ως προς τα δικαιώματα τρίτων για αφαίρεση πραγμάτων από την πτωχευτική περιουσία.
- 6.Στις συνέπειες ως προς τις πράξεις του πτωχού κατά την ύποπτη περίοδο(πτωχευτική ανάκληση).

Το δεύτερο μέρος αναφέρεται αντίστοιχα:

1. Στην οργάνωση της πτωχευτικής διαδικασίας (πτωχευτικό δικαστήριο-εισηγητής-σύνδικος-συνέλευση πιστωτών-επιτροπή πιστωτών).
2. Στη διασφάλιση και διοίκηση της πτωχευτικής περιούσιας
3. Στη διαπίστωση του παθητικού με την εξέλεξη των απαιτήσεων
4. Στην περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας (α) είτε με την επικύρωση σχεδίου αναδιοργάνωσης (β) είτε με την παύση των εργασιών της πτώχευσης (γ) είτε με την ένωση πιστωτών, την εκποίηση και διανομή της πτωχευτικής περιούσιας (δ) είτε με την πτωχευτική αποκατάσταση.

2.3. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Βάσει ορισμού η πτώχευση είναι ολοκληρωμένο σύστημα κανόνων δικαίου με σκοπό τη σύμμετρη ικανοποίηση των δανειστών του οφειλέτη σύμφωνα με την αρχή της ισότητας και αποτελεί ένα θεσμό συλλογικής και καθολικής εκτέλεσης.

Παρακάτω κρίνεται αναγκαία μια περιληπτική παράθεση του πτωχευτικού κώδικα βάσει της ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (2007).

Το Σχέδιο του «Πτωχευτικού Κώδικα» του Υπουργείου Δικαιοσύνης περιλαμβάνει δεκατρία κεφάλαια. Βάσει του νόμου Ν. 3588/2007 με τον οποίο κυρώθηκε ο Πτωχευτικός Κώδικας και ισχύει για τις πτωχεύσεις που κηρύσσονται μετά την 16η Σεπτεμβρίου 2007. Σκοπός του νέου πτωχευτικού κώδικα όπως έχει διατυπωθεί είναι η διάσωση της επιχείρησης και η αποφυγή της πτώχευσης. Αυτό θα δικαιολογηθεί παρακάτω.

Το **Κεφάλαιο 1** «Η κήρυξη της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 1 έως 14 και περιλαμβάνει:

«Γενική διάταξη» (**άρθρο 1**): περιγράφει το σκοπό της πτώχευσης.

«Προϋποθέσεις και διαδικασία κήρυξης» (**άρθρα 2 – 9**): αναφέρεται στις υποκειμενικές και αντικειμενικές προϋποθέσεις πτώχευσης, ορίζει το αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση αυτών των περιπτώσεων (πολυμελές πρωτοδικείο), περιγράφει τη διαδικασία υποβολής αίτησης πτώχευσης, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση και προσδιορίζει το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης περί κήρυξης πτώχευσης. Επίσης, αναφέρεται στη δημοσιότητα που πρέπει να λάβει η σχετική απόφαση και τις αναγκαίες καταχωρήσεις στο υποθηκοφυλακείο και τα μητρώα πλοίων ή αεροσκαφών.

«Εξασφαλιστικά μέτρα» (**άρθρα 10 – 11**): αναφέρεται στα διατασσόμενα από τον πρόεδρο του αρμόδιου δικαστηρίου προληπτικά μέτρα και τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας.

«Αντίκλητοι – έξοδα – προθεσμίες» (**άρθρα 12 – 14**): προσδιορίζει το ρόλο του αντικλήτου, καθορίζει ότι τα έξοδα επιβάλλονται σε βάρος της πτωχευτικής περιουσίας και θέτει τον κανόνα της τριήμερης προθεσμίας επίδοσης (αν δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό από επί μέρους διάταξη του κώδικα).

Το **Κεφάλαιο 2** «Συνέπειες της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 15 έως 51 και προβλέπει:

«Συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη» (**άρθρα 15 – 20**): συγκεκριμένα καταργεί τις προσωπικές κυρώσεις και στερήσεις που επέφερε η κήρυξη του οφειλέτη φυσικού προσώπου και προσδιορίζει την πτωχευτική περιουσία και το περιεχόμενο της πτωχευτικής απαλλοτρίωσης (στέρηση της διοίκησης της περιουσίας του από τον οφειλέτη). Επίσης, εισάγεται: α) η δυνατότητα, μετά από αίτημα του οφειλέτη, να ανατεθεί σ' αυτόν η διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας υπό προϋποθέσεις και β) ο κανόνας της απαγόρευσης διάθεσης

στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης. Τέλος, διατυπώνεται ρητά η υποχρέωση του οφειλέτη για ενημέρωση του συνδίκου και η συνεργασία με αυτόν.

«Συνέπειες της πτώχευσης ως προς τους πιστωτές» (**άρθρα 21 – 27**): προσδιορίζει την έννοια του πτωχευτικού πιστωτή και καθορίζει την τύχη των διαφόρων απαιτήσεων κάνοντας ξεχωριστή αναφορά στους ενέγγυους πιστωτές.

«Ειδικά οι αμφοτεροβαρείς συμβάσεις» (**άρθρα 28 – 36**): δίδει το δικαίωμα στο σύνδικο πτωχεύσεως να εκπληρώσει τις εκκρεμείς συμβάσεις και να απαιτήσει το ίδιο από τον αντισυμβαλλόμενο. Ειδική αναφορά γίνεται στην τύχη των συμβάσεων ιδιαίτερου προσωπικού χαρακτήρα, στις συμβάσεις εργασίας, στη δυνατότητα μεταβίβασης της συμβατικής σχέσης καθώς και στις συμβάσεις όπου έχει υπάρξει επιφύλαξη κυριότητας.

«Αποχωρισμός και πτωχευτική διεκδίκηση» (**άρθρα 37 – 40**) αναφέρεται: α) στο δικαίωμα αποχωρισμού όποιου επικαλείται εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα σε αντικείμενο που δεν ανήκει στον οφειλέτη, β) στην πτωχευτική διεκδίκηση εκείνου που πριν την κήρυξη της πτώχευσης παρέδωσε εμπορεύματα στον οφειλέτη λόγω παρακαταθήκης προς πώληση ή για να πωληθούν για λογαριασμό του.

«Πτωχευτική ανάκληση» (**άρθρα 41 – 51**): καθορίζει την έννοια της «*ύποπτης περιόδου*» και αναφέρει τις πράξεις που ανακαλούνται υποχρεωτικά διακρίνοντάς τις από όσες ανακαλούνται δυνητικά. Επίσης, επεκτείνει σε πέντε έτη τη δυνατότητα πτωχευτικής ανάκλησης για πράξεις που έγιναν πέρα από την ύποπτη περίοδο και προς βλάβη των πιστωτών. Τέλος, προσδιορίζει τις πράξεις που δεν ανακαλούνται και περιέχει ειδικές διατάξεις για τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και την πληρωμή χρηματογράφων.

Το **Κεφάλαιο 3** «Τα όργανα της πτώχευσης» καλύπτει τα άρθρα 52 έως 88 και περιλαμβάνει:

«Γενική διάταξη» (**άρθρο 52**): ορίζει τα όργανα της πτώχευσης που είναι:

«Το πτωχευτικό δικαστήριο» (**άρθρα 53 – 57**)

«Ο εισηγητής» (**άρθρα 58 – 62**)

«Ο σύνδικος» (**άρθρα 63 – 81**)

«Η συνέλευση των πιστωτών» (**άρθρα 82 – 88**)

«Η επιτροπή πιστωτών» (**άρθρα 85 – 88**)

Το **Κεφάλαιο 4** «Εξέλεγχη των πιστώσεων» καλύπτει τα άρθρα 89 έως 95:

«Αναγγελία» (**άρθρα 89 – 92**): καθορίζονται οι σχετικές διαδικασίες, προθεσμίες και ο τύπος.

«Επαλήθευση» (**άρθρα 93 – 95**): προσδιορίζεται ο τρόπος και οι προθεσμίες /διαδικασίες επαλήθευσης των απαιτήσεων από τον σύνδικο πτωχέυσεως και τον εισηγητή δικαστή. Παράλληλα καθορίζονται τα σχετικά με την αμφισβήτηση απαιτήσεων και την προβολή αντιρρήσεων.

Το **Κεφάλαιο 5** «Ειδικές διατάξεις επί νομικών προσώπων» καλύπτει τα **άρθρα 96 έως 98** και αναφέρεται στην πτώχευση ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εμπορικής εταιρίας καθώς και την αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιριών.

Το **Κεφάλαιο 6** «Διαδικασία συνδιαλλαγής» καλύπτει τα **άρθρα 99 έως 106** και εισάγει το θεσμό της διαδικασίας της συνδιαλλαγής ως μέτρο διάσωσης της επιχείρησης σε προπτωχευτικό επίπεδο αλλά και ως προστάδιο για τη δυνατότητα αναδιοργάνωσης της επιχείρησης του οφειλέτη σε περίπτωση που θα κατέληγε στη διαδικασία της πτώχευσης. Καθορίζει το ρόλο του μεσολαβητή για τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών του και περιορίζει τη

διάρκεια της συμφωνίας σε μία διετία ενόψει και των συνεπειών που έχει και για τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές.

Στο **Κεφάλαιο 7** «Σχέδιο αναδιοργάνωσης» (**άρθρα 107 έως 131**) περιγράφεται η διαδικασία σχεδίου αναδιοργάνωσης τόσο για τη διάσωση και αξιοποίηση της επιχείρησης όσο και τη διανομή της πτωχευτικής περιουσίας. Κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας είναι η υποβολή του σχεδίου από τον οφειλέτη ή τον σύνδικο, η αποδοχή του σχεδίου από τους πιστωτές μέσω πλειοψηφιών, ο καθορισμός των δικαιωμάτων των πιστωτών ανά ομάδα με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης, η πολλαπλή δικαστική παρέμβαση κατά την προεξέταση του σχεδίου, την αποδοχή του, την επικύρωσή του ή την ακύρωσή του, καθώς και τη δυνατότητα προσωρινής απαγόρευσης εκποίησης ή μεταβολής της κατάστασης της πτωχευτικής περιουσίας.

Το **Κεφάλαιο 8** «Η εκκαθάριση της περιουσίας του οφειλέτη και η διανομή» καλύπτει τα **άρθρα 132 έως 161** και περιλαμβάνει:

«Η ένωση των πιστωτών» (**άρθρα 132 – 134**): αναφέρεται στο στάδιο της διαδικασίας ρευστοποίησης του ενεργητικού της περιουσίας του οφειλέτη και τη διανομή του προϊόντος αυτής στους πιστωτές από τον σύνδικο. Επισημαίνονται οι φορολογικές ελαφρύνσεις καθώς και ο περιορισμός δικαιωμάτων και αμοιβών των συμβολαιογράφων, δικηγόρων κα άλλων υπαλλήλων και λειτουργών (στο 30% των νόμιμων ποσών).

«Η εκποίηση της επιχείρησης του οφειλέτη ως συνόλου» (**άρθρα 135 – 145**): περιγράφεται η διαδικασία εκποίησης της επιχείρησης που έχει αποτιμηθεί η αξία της από το δικαστήριο σε ποσό μεγαλύτερο του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

«Η εκποίηση των κατ'ιδίαν στοιχείων του οφειλέτη» (**άρθρα 146 – 150**): αναφέρεται στην εκποίηση κινητών και ακινήτων στην περίπτωση που μέχρι την

ένωση των πιστωτών δεν έχουν εκποιηθεί όλα τα κινητά και εμπορεύματα της περιουσίας του οφειλέτη.

«Ανακοπές κατά των πράξεων εκποίησης του συνδίκου» (**άρθρα 151 – 152**): προσδιορίζονται οι αντιστοιχίες με τις διατάξεις αναγκαστικής εκτέλεσης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) και αναφέρονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις σε σχέση με τις ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας.

«Διανομές προς τους πιστωτές» (**άρθρα 153 – 161**): οι διατάξεις αναφέρονται στη σύνταξη του πίνακα διανομής και τη δυνατότητα ανακοπής κατά αυτού, τα γενικά και ειδικά προνόμια, καθώς και την περίπτωση της συρροής προνομίων.

Στο **Κεφάλαιο 9** «Απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου» (**άρθρα 162 και 163**) προβλέπεται απλοποιημένη πτωχευτική διαδικασία επί μικροπτωχεύσεων (κάτω των 100.000 ευρώ και χωρίς την ύπαρξη ακινήτων) στην οποία δε διορίζεται επιτροπή πιστωτών και η εκδίκαση αμφισβητήσεων κατά τη διαδικασία επαληθεύσεως των πιστώσεων είναι ταχύτερη.

Στο **Κεφάλαιο 10** «Η περάτωση της πτώχευσης» (**άρθρα 164 – 167**), ορίζονται οι τρόποι περάτωσης της πτώχευσης και η υποχρέωση του συνδίκου να λογοδοτήσει ενώπιον των πτωχευτικών πιστωτών για την ασκηθείσα από αυτόν διαχείριση της πτωχευτικής περιουσίας. Επίσης, καταγράφεται ως λόγος περάτωσης της πτώχευσης η παύση των εργασιών λόγω έλλειψης των αναγκαίων για την κάλυψη των εξόδων της πτώχευσης χρηματικών μέσων. Τέλος, προβλέπεται διαδικασία κήρυξης του οφειλέτη συγγνωστού από το πτωχευτικό δικαστήριο σε περίπτωση που κριθεί ότι ήταν καλόπιστος.

Το **Κεφάλαιο 11** «Η αποκατάσταση του οφειλέτη» (**άρθρα 168 – 170**) εισάγει το θεσμό της αποκατάστασης του οφειλέτη, ενώ διακρίνει μεταξύ

φυσικών και νομικών προσώπων τις προϋποθέσεις αποκατάστασης. Επίσης, ορίζεται το πτωχευτικό δικαστήριο ως αρμόδιο για την πτωχευτική αποκατάσταση και περιγράφονται οι συνέπειες της αποκατάστασης του φυσικού ή του νομικού προσώπου.

Στο **Κεφάλαιο 12** «Ποινικές διατάξεις» (**άρθρα 171 έως 177**) περιγράφονται τα αδικήματα χρεοκοπίας και η διαφορετική ποινική μεταχείρισή τους και καθιερώνεται ως εξωτερικός όρος του αξιοποίνου για τη δίωξη και τιμώρηση των αδικημάτων, η κήρυξη της πτώχευσης του οφειλέτη ή απόρριψη της αίτησης για το λόγο ότι προβλέπεται πως η περιουσία του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας. Επίσης, τιμωρείται η ευνοϊκή μεταχείριση του πιστωτή και θεσπίζονται ποινικές ευθύνες τρίτων, συζύγων και συγγενών (για φυσικά πρόσωπα) συνδίκων ή διαχειριστών και λοιπών των νομικών προσώπων (για νομικά πρόσωπα). Τέλος, ορίζεται το δικαστήριο των εφετών για την εκδίκαση των αδικημάτων που τελούνται σε βαθμό κακουργήματος.

Το **Κεφάλαιο 13** «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις» καλύπτει τα άρθρα 178 έως και 181 και περιλαμβάνει διατάξεις για τον περιορισμό της ευθύνης (**άρθρο 178**) του αποκτώντος περιουσία ή επιχείρηση κατά τις διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα, καταργούμενες διατάξεις (**άρθρο 180**), καθώς και μεταβατικές διατάξεις (**άρθρο 181**). Επίσης, στο ίδιο κεφάλαιο καθορίζεται η έναρξη της ισχύος του παρόντος πτωχευτικού κώδικα (**άρθρο 179**).

2.4. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

Με την θέσπιση ωστόσο του νόμου 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας), το καθεστώς εξυγίανσης των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων άλλαξε άρδην, καθώς ο νομοθέτης έθεσε ως βασική προτεραιότητα την αποφυγή διάλυσης των μεγάλων ιδίως επιχειρήσεων και την εξυγίανση των βιώσιμων εξ αυτών. Η πρόθεση αυτή αποτυπώθηκε στο άρθρο 1 του Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο «Η πτώχευση αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του ή με άλλο τρόπο που προβλέπεται από σχέδιο αναδιοργάνωσης και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησής του».

Στα πλαίσια αυτά, ο νέος νόμος εισήγαγε τον θεσμό της διαδικασίας συνδιαλλαγής, δια της οποίας παρέχεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις που ευρίσκονται σε κατάσταση οικονομικής κρίσης να αναδιοργανωθούν και παράλληλα να αποφύγουν την άλλως αναπόδραστη περιέλευσή τους στην διαδικασία της πτώχευσης. Ο προπτωχευτικός χαρακτήρας της διαδικασίας συνδιαλλαγής αποδεικνύεται άλλωστε από το γεγονός, ότι μία από τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αποτελεί και η έλλειψη παύσης πληρωμών της υπό εξυγίανση επιχείρησής.

Σύμφωνα με το άρθρο 99 του κώδικα, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και οι ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, μπορούν να προσφύγουν ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της έδρας τους με αίτησή που συζητείται κατά την εκουσία δικαιοδοσία και να ζητήσουν το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής, εφόσον επικαλεστούν και αποδείξουν παρούσα ή προβλέψιμη οικονομική αδυναμία. Η ανωτέρω αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή της οικονομικής

κατάστασης της επιχείρησης, τον κοινωνικό ρόλο που επιτελεί αυτή σε σχέση τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολεί, καθώς και τα προτεινόμενα μέσα χρηματοδότησης της. Το δε δικαστήριο μπορεί, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να διορίσει εμπειρογνώμονα, προκειμένου να εξακριβώσει την πραγματική οικονομική κατάσταση της αιτούσας επιχείρησης.

Περαιτέρω, το δικαστήριο, εφόσον πιθανολογήσει το βάσιμο της αίτησης και την σκοπιμότητα υπαγωγής της επιχείρησης στην διαδικασία συνδιαλλαγής, ορίζει μεσολαβητή, ο οποίος έχει ως αποστολή την σύναψη συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών που εκπροσωπούν τουλάχιστον την πλειοψηφία των απαιτήσεων κατά αυτού. Η δράση του μεσολαβητή αποβλέπει στην διαβίωση της επιχείρησης και την άρση των οικονομικών δυσχερειών της, ιδίως με τη μείωση των εναντίον της απαιτήσεων και την παράταση του ληξιπρόθεσμου τους. Για την επίτευξή του σκοπού αυτού, ο μεσολαβητής έχει στη διάθεση του προθεσμία δύο μηνών, η οποία μπορεί να παραταθεί για έναν ακόμη μήνα με απόφαση του ίδιου δικαστηρίου, κατόπιν σχετικής αίτησής του.

Το περιεχόμενο της μεσολαβητικής συμφωνίας καθορίζεται από την ελεύθερη διαπραγμάτευση και την συναλλακτική βούληση των μερών. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν επιτευχθεί τελικά συμφωνία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, η διαδικασία συνδιαλλαγής περατώνεται με αμετάκλητη απόφασή του πτωχευτικού δικαστηρίου.

Εάν ωστόσο ευδοκιμήσει η προσπάθεια του μεσολαβητή και επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών, απαιτείται η επικύρωσή της από το ίδιο δικαστήριο εντός δέκα ημερών από την υπογραφή της. Το δικαστήριο ωστόσο μπορεί να μην επικυρώσει την επιτευχθείσα συμφωνία, αν η διάρκεια του προβλεπόμενου σε αυτήν διακανονισμού υπερβαίνει τα δύο έτη, καθώς και στις περιπτώσεις που

θίγονται συμφέροντα μη συμβληθέντων πιστωτών και δεν εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Το ίδιο εξάλλου ισχύει, εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται κατά το χρόνο σύναψης της συμφωνίας σε κατάσταση παύσης πληρωμών.

Η δικαστική επικύρωση της συμφωνίας περατώνει την διαδικασία της συνδιαλλαγής και επιφέρει ιδιαίτερα ευνοϊκές έννομες συνέπειες για τον οφειλέτη, καθώς κατά τη διάρκεια ισχύος της αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των πιστωτών, συμβληθέντων ή μη, κατά αυτού, των συνοφειλετών και των εγγυητών του, καθώς και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εναντίον του. Επιπλέον, απαγορεύεται η λήψη οποιουδήποτε μέτρου συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της κήρυξης του οφειλέτη σε πτώχευση, για περίοδο έξι μηνών από την έκδοση της απόφασης και αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση έκδοσης επιταγών, που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν την έναρξη της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

Η συμφωνία λύεται αυτοδικαίως με την λήξη της διάρκειας ισχύος της, μπορεί όμως να λυθεί και προθύστερα, κατόπιν αιτήσεως συμβληθέντος πιστωτή για τον λόγο της μη τήρησης των συμφωνημένων. Το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται και στους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, εφόσον ισχυριστούν με την αίτησή τους, ότι, παρά τα προτεινόμενα μέτρα, η βιώσιμη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη είναι αδύνατη. Με τη λύση όμως της συμφωνίας, οι πιστωτές αναλαμβάνουν πλήρως το υπόλοιπο των απαιτήσεων τους, γεγονός που αποτελεί εν τέλει ισχυρό κίνητρο προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τον οφειλέτη και γενικότερα να συνδράμουν στη συνέχιση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Με την εισαγωγή της διαδικασίας συνδιαλλαγής, οι οφειλέτες αποκτούν πλέον μια πραγματική ευκαιρία να μειώσουν ή να εξαλείψουν τις οικονομικές τους εκκρεμότητες, παραμένοντας στα ηνία της επιχείρησής τους και ταυτόχρονα σε ασφαλή απόσταση από την πτωχευτική διαδικασία.

2.5. Η ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Με την έναρξη της πτωχευτικής διαδικασίας είναι δυνατή η υπαγωγή της επιχείρησης σε στάδιο αναδιοργάνωσης. Επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης περατώνει την πτώχευση. Αποτυχία αυτού σημαίνει κήρυξη νέας πτώχευσης. Βασικός άξονας πάνω στον οποίο στηρίχθηκε ο νέος πτωχευτικός κώδικας ήταν η αναβάθμιση του ρόλου των πτωχευτικών πιστωτών. Προβλέπει την άμεση ικανοποίηση των πιστωτών είτε μέσω του σχεδίου αναδιοργάνωσης είτε μέσω της ρευστοποίησης της πτωχευτικής περιουσίας.

Στο προπρωτεύτικο στάδιο διενεργείται μια μορφή προληπτικού συμβιβασμού μεταξύ του οφειλέτη, που έχει πτωχευτική ικανότητα και δεν έχει παύσει τις πληρωμές του και των πιστωτών του. Κάτι που επικυρώνεται από το Πτωχευτικό Δικαστήριο.

Η προσφυγή για πτώχευση γίνεται ως εξής:

A. Με αίτηση πιστωτή

- α. Ύπαρξη εννόμου συμφέροντος
- β. Μη καταχρηστική υποβολή της αίτησης.

B. Με αίτηση του ίδιου οφειλέτη

- α. δυνητικά στην επαπειλούμενη αδυναμία
- β. υποχρεωτικά στην παύση των πληρωμών.

Γ. Με αίτηση του εισαγγελέα πρωτοδικών (για λόγους δημοσίου συμφέροντος)⁴

Με την κατάθεση της αίτησης υπάρχει η δυνατότητα λήψης προληπτικών μέτρων μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης. Επίσης μετά την κατάθεση της αίτησης για

⁴ Ρανια Χατζηνικολαου – Αγγελιδου

πτώχευση είναι δυνατή και η απόρριψη αυτής. Αυτό όταν δεν υπάρχουν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις, όταν γίνεται Καταχρηστική άσκηση της αίτησης πτώχευσης και όταν υπάρχει ανεπάρκεια κεφαλαίων για κίνηση της πτωχευτικής διαδικασίας. Η δικαστική παρέμβαση έγκειται στον ορισμό πραγματογνώμονα από τον πρόεδρο του πτωχευτικού δικαστηρίου για τη διαπίστωση της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη. Οι ενέργειες στις οποίες θα καταφύγει το δικαστήριο θα είναι ο έλεγχος του βάσιμου της αίτησης, ο ορισμός του μεσολαβητή καθώς επίσης ο καθορισμός της χρονικής διάρκειας ολοκλήρωσης του έργου του μεσολαβητή. Ο μεσολαβητής αυτός έχει ως σκοπό την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των κυριότερων πιστωτών με τις μεγαλύτερες απαιτήσεις.

Η δικαστική απόφαση από το πτωχευτικό δικαστήριο ουσιαστικά επικυρώνει την κήρυξη πτωχεύσεως. Τώρα στην αίτηση που κατατίθεται περιέχονται:

- α. Πιστοποίηση προϋποθέσεων, τόσο των δικονομικών όσο και των ουσιαστικών (οι οποίες διακρίνονται στις υποκειμενικές και στις αντικειμενικές)
- β. Ορισμός χρόνου παύσης πληρωμών
- γ. Δημιουργία νέας περιουσιακής κατάστασης στον οφειλέτη
- δ. Οργάνωση της πτώχευσης (Εισηγητής δικαστής, Σύνδικος, Συνέλευση των πιστωτών – Επιτροπή πιστωτών)
- ε. Ορισμός αντικλήτου
- στ. Εκτελεστικότητα της απόφασης

Τα 6 βήματα της πτωχευτικής διαδικασίας

1. Ποιος κηρύττει την πτώχευση

Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης

2. Ποιος μπορεί να κάνει αίτηση για πτώχευση

- Ενας ή περισσότεροι από τους πιστωτές της επιχείρησης
- Ο ίδιος ο οφειλέτης (Η αίτηση για πτώχευση αποτελεί απλή δυνατότητα της επιχείρησης στην περίπτωση επασπειλούμενης αδυναμίας πληρωμών για το μέλλον, αλλά είναι υποχρέωση του οφειλέτη σε περίπτωση παύσης των πληρωμών προς όλους τους πιστωτές του)
- Ο εισαγγελέας Πρωτοδικών σε περιπτώσεις δημοσίου συμφέροντος

3. Προϋποθέσεις για να κηρυχθεί μια επιχείρηση σε πτώχευση

- Παύση πληρωμών της επιχείρησης κατά τρόπο γενικό και μόνιμο
- Απειλούμενη αδυναμία πληρωμών: Πρόγνωση για μόνιμη αρνητική ρευστότητα της επιχείρησης. Βεβαιότητα για αδυναμία πληρωμών παρόντων και μελλουσών χρηματικών υποχρεώσεων

<p>4. Περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης πτώχευσης</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Πιστοποίηση ότι υφίστανται οι προϋποθέσεις της πτώχευσης ■ Ορισμός χρόνου παύσης πληρωμών της επιχείρησης ■ Δημιουργία νέας περιουσιακής κατάστασης στον οφειλέτη ■ Οργάνωση της πτώχευσης (Ορισμός εισηγητή δικαστή, ορισμός συνδίκου, συνέλευση των πιστωτών – επιτροπή πιστωτών) 	<p>5. Συνέπειες για τον πτωχεύσαντα</p> <p>Πολλές προηγούμενες ρυθμίσεις καταργούνται και το νέο Πτωχευτικό Δίκαιο είναι θετικότερο για τον «πτωχό», όπως π.χ. δεν μπορεί πλέον να φυλακισθεί (να επιβληθεί δηλαδή προσωπική κράτηση), δεν χάνει την εμπορική του δραστηριότητα, μπορεί να συμμετέχει στα λεγόμενα «μέτρα συνεργασίας». Ομως, και εδώ είναι ευνοϊκότερος ο νέος Κώδικας, σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί να ανατεθεί στον οφειλέτη πάλι η διοίκηση της επιχείρησής του</p>	<p>6. Ολοκλήρωση της πτώχευσης</p> <p>Η πτώχευση έχει ως σκοπό την ικανοποίηση των πιστωτών. Αυτή μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Μέσω του Σχεδίου Αναδιοργάνωσης της επιχείρησης, η οποία εξακολουθεί να δραστηριοποιείται στην αγορά ■ Μέσω της πώλησης της επιχείρησης ως συνόλου ■ Μέσω της εκποίησης επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και της είσπραξης του ανταλλάγματος από τους πιστωτές
---	--	---

Πίνακας 1 : Τα 6 βήματα της Πτωχευτικής Διαδικασίας, πηγή: Καλλογιαννοπουλος Α. Φώτης. Ελεύθερος Τύπος Της Κυριακής. (2008)

3. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

3. 1. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

Οι συνέπειες της πτώχευσης επηρεάζουν σε πρώτη βάση τον ίδιο τον οφειλέτη. Με την ισχύ του νέου πτωχευτικού κώδικα επέρχεται η κατάργηση μειωτικών κυρώσεων και προσωπικής κράτησης. Υιοθετούνται μέτρα συνεργασίας και δεν χάνει την εμπορική του ιδιότητα. Παρόλο αυτά εγγράφεται στο Μητρώο Πτωχευσάντων κάτι που περιλαμβάνει και ειδικές ρυθμίσεις⁵. Ο οφειλέτης επίσης υφίσταται

στέρηση του δικαιώματος διοίκησης της πτωχευτικής διαδικασίας, αλλά η διαχείριση γίνεται από το σύνδικο. Αλλά υπάρχει και η δυνατότητα ανάθεσης διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας στον οφειλέτη. Η περιουσία του διαχωρίζεται σε πτωχευτική,

⁵ Ρόκα Κ.

μεταπτώχευτική και εξωπτώχευτική. Η πτωχευτική απαλλοτριώση καταλαμβάνει την περιουσία που είχε ο οφειλέτης κατά την ημέρα της κήρυξης του σε πτώχευση. Επίσης και οι πιστωτές υφίστανται διάκρισης βάσει του αν παρείχαν πίστωση πριν η μετά την πτώχευση. Η πτώχευση επηρεάζει εκτός από τον οφειλέτη και τους πιστωτές, τους εγγυητές, τους συζύγους καθώς και τους εργαζόμενους της πτωχεύσασας επιχείρησης. Μετά την ολοκλήρωση της πτωχευτικής διαδικασίας στόχος είναι η ικανοποίηση των πιστωτών μέσω είτε του σχεδίου αναδιοργάνωσης είτε μέσω της πτωχευτικής διαδικασίας με την ρευστοποίηση της πτωχευτικής περιουσίας. Η πτώχευση ολοκληρώνεται με την επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης, την ένωση των πιστωτών και την κηρύξει της παύσης των εργασιών της πτώχευσης από το πτωχευτικό δικαστήριο λόγω έλλειψης ενεργητικού για τη συνέχιση της πτώχευσης. Η ανατροπή των αποτελεσμάτων της πτώχευσης έρχεται με το πέρας 10 ετών από την ένωση των πιστωτών και 15 ετών από την κηρύξει της πτώχευσης. Είναι δυνατόν να επέλθει και άρση των προσωπικών συνεπειών του οφειλέτη εφόσον ικανοποιήθηκαν οι δανειστές κατά κεφαλαίο και τόκους, ή πέρασαν 10 χρόνια από την κήρυξη της πτώχευσης.

3.2. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΙΣΤΩΤΕΣ.

Όλοι οι πιστωτές του προσώπου, που πτώχευσε, διακρίνονται σε πτωχευτικούς, μεταπτώχευτικούς, πιστωτές της ομάδας και βάσει νεότερων νομοθετημάτων σε «δανειστές μειωμένης εξασφάλισης». Όλοι οι πιστωτές, ημεδαποί και αλλοδαποί είναι ίσοι. Τυγχάνουν, δηλαδή ίσης μεταχείρισης στην πτωχευτική διαδικασία. Οι πτωχευτικοί πιστωτές είναι εκείνοι οι οποίοι όταν κηρύσσεται η πτώχευση - δημοσιευτεί στο ακροατήριο- έχουν κατά του οφειλέτη γεννημένη και

δικαστικώς επιδιώξιμη χρηματική ενοχική απαίτηση (άρθρο 21 §1 εδ.1). Οι απαιτήσεις τους συνιστούν τις λεγόμενες πτωχευτικές απαιτήσεις ή πτωχευτικά πιστόματα. Πτωχευτική απαίτηση ή πτωχευτικό πιστόμα είναι, η απαίτηση πτωχευτικού πιστωτή η οποία: α) είναι ήδη γεννημένη από υφισταμένη ενοχική σχέση, β) είναι χρηματική και γ) είναι δικαστικώς επιδιώξιμη.

- a) πτωχευτική απαίτηση που εκπηγαζει από ενοχική σχέση ήδη υφισταμένη κατά την κήρυξη της πτώχευσης είναι, δηλαδή, «γεννημένη» έστω κι αν είναι απλώς δυνητική ή μελλοντική ή μη ληξιπρόθεσμη.
- b) Πτωχευτικοί πιστωτές είναι μόνον εκείνοι που έχουν χρηματική αίτηση ή απαίτηση σε χρήμα κατά του πτωχού, επειδή από την πτωχευτική διαδικασία μόνο ικανοποίηση σε χρήμα είναι δυνατή⁶
- c) Οι πτωχευτικοί πιστωτές που έχουν απαιτήσεις δικαστικά επιδιώξιμες απαιτήσεις, δηλαδή που να μπορούν να επιδικασθούν από τα τακτικά ή ειδικά ή διοικητικά δικαστήρια.

Η πτωχευτική διαδικασία και οι συνέπειες της πτώχευσης αφορούν, τους πιστωτές αυτούς, οι οποίοι μπορούν να ικανοποιηθούν πρωτίστως από την πτωχευτική περιουσία. Από τη μεταπτωχευτική περιουσία μπορούν αυτοί να ικανοποιηθούν:

- α) Στην περίπτωση της τελεσίδικης επικύρωσης σχεδίου αναδιοργάνωσης, σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου αυτού (άρθρο 125 § 7)
- β) Στην περίπτωση που κηρυχθεί ή επέλθει αυτόματα η παύση των εργασιών της πτώχευσης (άρθρο 166), οπότε οι πτωχευτικοί πιστωτές ανακτώντας τις ατομικές

⁶ Εφαθ 7204/2001, ΔΕ 2002, 74 επ.

διώξεις κατά του πτωχού, μπορούν ασφαλώς να επιληφθούν και της μεταπτωχευτικής περιουσίας.

γ) Στην περίπτωση, που η πτώχευση λήγει με ένωση των πιστωτών και συνακόλουθα με εκκαθάριση και διανομή της πτωχευτικής περιουσίας, οι πτωχευτικοί πιστωτές ανακτούν τα ατομικά διωκτικά μέσα, δυνάμει, πλέον να στραφούν και κατά της μεταπτωχευτικής περιουσίας για το μη ικανοποιηθεί μέρος των απαιτήσεων τους.

Οι μεταπτωχευτικοί είναι οι πιστωτές που δημιουργήθηκαν από έγκυρες πράξεις του πτωχού μετά την κήρυξη της πτώχευσης του, με βάση τη μεταπτωχευτική περιουσία του (προβλ. Άρθρα 16επ. πτωχευτικού κώδικα).

Τέλος οι πιστωτές της ομάδας ή ομαδικοί πιστωτές που χρησιμοποιούνται σε πολλές διατάξεις του νόμου, αντλούνται από την έννοια της 'ομάδας των πιστωτών' η οποία επίσης συναντά στο νόμο και δημιουργεί ερμηνευτικά προβλήματα, συγκροτημένη, πάντως, από το σύνολο των πτωχευτική πιστωτών. Οι απαιτήσεις των ομαδικών πιστωτών, απαιτήσεις του συνόλου των πτωχευτικών πιστωτών κατά της ομάδας, συνιστούν τις λεγόμενες απαιτήσεις ή ομαδικά πιστόματα.

3.3. ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

Το νομοσχέδιο αυτό επιφέρει σοβαρές ανατροπές όσον αφορά τους εργαζομένους αλλά και στους συνδίκους.

3.3.1. ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΑ «ΠΡΟΝΟΜΙΑ» ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Όσον αφορά τις απαιτήσεις εργαζομένων κατά πτωχού επέρχονται οι ακόλουθοι περιορισμοί δικαιωμάτων των εργαζομένων : Με το ισχύον σήμερα άρθρο 31 ν.

1545/1985 ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα οι απαιτήσεις των εργαζομένων οι οποίες έχουν γεννηθεί την τελευταία διετία πριν τη κήρυξη της πτώχευσης καθώς και οι απαιτήσεις από αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας σύμβασης ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο προέκυψαν και έπεται η διανομή του προϊόντος της πτωχευτικής περιουσίας κατά το άρθρο 977 κ.λ.π. Κ.ΠολΔ, δηλαδή αφενός οι απαιτήσεις των εργαζομένων που είναι προνομιακές εκτείνονται σε χρονικό διάστημα διετίας πριν από τη πτώχευση και αφετέρου προηγούνται της ικανοποίησης όλων των υπολοίπων ακόμα δηλαδή και των ενυπόθηκων ή εμπραγμάτως εξασφαλισμένων.

Ενώ πάγια πλέον η νομολογία του Αρείου Πάγου έχει αποφανθεί ότι στη προνομιακή αυτή κατάταξη υπάγονται και οι τόκοι υπερημερίας των ανωτέρω απαιτήσεων των εργαζομένων.

Με το νέο σχέδιο νόμου επέρχονται οι εξής περιορισμοί :

α) Με το άρθρο 154 οι προνομιακές απαιτήσεις από παροχή εξαρτημένης εργασίας περιορίζονται σε χρονικό εύρος έξι (6) μηνών πριν από τη κήρυξη της πτώχευσης, αντί των δύο (2) ετών που ισχύει σήμερα και

β) Αποκλείονται ρητά οι τόκοι των απαιτήσεων αυτών βλ. άρθρο 154 παρ. γ', ενώ αντιθέτως για τους ειδικούς προνομιούχους πιστωτές, δηλαδή τους εμπραγμάτως εξασφαλισμένους προβλέπεται να συμπαρασύρονται στη προνομιακή κατάταξη και οι τόκοι των δύο τελευταίων ετών.

γ) Στη περίπτωση συρροής προνομίων των άρθρων 154 και 155 δηλαδή σε περίπτωση συρροής απαιτήσεων από παροχή εργασίας και απαιτήσεων που έχουν εμπράγματη εξασφάλιση, όταν δεν επαρκεί το διανεμόμενο προϊόν, δεν κατατάσσονται πρώτα οι εργαζόμενοι αλλά το προς διανομή ποσό διανέμεται κατά το ½ στους πιστωτές κάθε κατηγορίας.

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό με το πνεύμα των διατάξεων αυτών:

α) Περιορίζεται το χρονικό εύρος των προνομιακών απαιτήσεων των εργαζομένων στο 1/4 του ισχύοντος, έξι (6) μήνες αντί για δυο (2) έτη πριν τη πτώχευση,

β) Αποκλείονται της προνομιακής κατάταξης οι τόκοι των εργατικών απαιτήσεων και

γ) Περιορίζονται τα κατατασσόμενα ποσά στο 1/2 του διανεμομένου ποσού, εφόσον συρρέουν με απαιτήσεις εμπραγμάτως εξασφαλισμένων πιστωτών.

Είναι αυτονόητο ότι οι ρυθμίσεις αυτές ουσιαστικά μειώνουν προνόμια εργατικών απαιτήσεων.

3.3.2. ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ

Με σειρά διατάξεων του ιδίου αλλάζει η θεσμική, λειτουργική και κοινωνική θέση του δικηγόρου και ο ρόλος του συνδίκου. Ειδικότερα :

α) Θεσπίζεται αναιτιολόγητα άμεση πειθαρχική εξουσία του εισηγητή πτωχεύσεων επί του συνδίκου με δυνατότητα επιβολής προστίμου ποσού 1.000 έως 10.000 Ευρώ, εισπραττόμενα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, χωρίς οποιαδήποτε προδικασία, ενώ στον σύνδικο παρέχεται το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου το οποίο αποφασίζει αμετάκλητα (άρθρο 62).

β) Απαγορεύεται ουσιαστικά η αποποίηση διορισμού συνδίκου. Επιβάλλονται κυρώσεις αποκλεισμού διορισμού επί τριετία σε περίπτωση αποποίησης διορισμού εκ μέρους του συνδίκου, χωρίς να εξαιρείται το αυτονόητο δικαίωμα αποποίησης του σε πτωχεύσεις οι οποίες δεν έχουν περιουσία και στις οποίες ο σύνδικος κινδυνεύει να καταβάλει εξ ιδίων τα έξοδα χωρίς ποτέ να τα πάρει. Και μάλιστα υποχρεούται να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τον χρόνο διορισμού νέου, ευθυνόμενος για κάθε ζημία (άρθρο 64).

γ) Δεν λαμβάνεται κανένα μέτρο κατοχύρωσης του συνδίκου για την απλήρωτη εργασία και τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται σε πτωχεύσεις χωρίς ενεργητικό, πρόβλεψη αποζημίωσής του κλπ.

δ) Καθιερώνονται η επισημαίνονται αστικές και ποινικές ευθύνες των συνδίκων (άρθρα 80, 175) για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους. Δεν γίνεται το ίδιο για τους εισηγητές και τα μέλη του πτωχευτικού δικαστηρίου.

ε) Επιβάλλονται περιορισμοί στις ελάχιστες νόμιμες αμοιβές (άρθρα 81, 134) αφού αφενός εξαιρούνται της υποχρέωσης αμοιβής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων σειρά δικηγορικών ενεργειών που σχετίζονται με την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας και

στ) Επιβάλλεται να εισακούεται υποχρεωτικά και η «επιτροπή των πιστωτών» - προσώπων δηλαδή με συμφέροντα συχνά αντιτιθέμενα στον σύνδικο - στη διαδικασία καθορισμού της αντιμισθίας του συνδίκου (άρθρο 81).

ζ) Καθιερώνεται κριτήριο αποτελεσματικότητας για τη διαμόρφωση της αντιμισθίας των συνδίκων (άρθρο 81).

η) Προβλέπεται η αυτοδίκαιη περάτωση της πτώχευσης και η ανάληψη της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας από τον πτωχό μετά πάροδο 15ετίας από την κήρυξή της ή 10ετίας από την έναρξη της ένωσης (άρθρο 166 παρ. 2, 3).

Φυσικά και εδώ πρόνοια για την κατοχύρωση της αντιμισθίας και των δαπανών του συνδίκου, που μπορεί και να μην έχει καμία ευθύνη για την καθυστέρηση (ενδεικτικά διότι διορίστηκε σε αντικατάσταση προηγούμενου).

Τα παραπάνω αποτελούν ενδεικτικές επισημάνσεις και παρουσιάζουν τα νέα δεδομένα που εισάγει ο νέος πτωχευτικός κώδικας. Είναι γεγονός ότι περικόπτει ένδικα μέσα και επιχειρεί να δημιουργήσει απλούστευση των διαδικασιών,

δημιουργώντας όργανα ιδιωτών (π.χ. επιτροπή πιστωτών) τα οποία επεμβαίνουν στην ενάσκηση δημοσίων λειτουργημάτων.

3.3.3. Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η προνομιακή ικανοποίηση των απαιτήσεων που απορρέει από την παροχή εξαρτημένης εργασίας δεν αποτελεί εξαίρεση στο δίκαιο σύστημα. Αντιθέτως αποτελεί λογικό επακόλουθο της μέριμνας του ίδιου νομοθέτη για την εξασφάλιση των αποδοχών των εργαζόμενων που επιδιώκεται με πληθώρα διατάξεων στις οποίες δεν δύναται να αντισταχθεί ούτε η βούληση του ίδιου του εργαζόμενου (π. χ. παραίτηση). Η ένταξη των εργατικών απαιτήσεων στο ευρύτερο σύνολο των πτωχευτικών απαιτήσεων, αποτελεί επιλογή του νομοθέτη να συμβιβάσει τόσο τους συναλλασσόμενους σε μια φιλελεύθερη οικονομία όσο και τους εργαζόμενους που επιθυμεί να τους προστατεύσει. Αυτό αποτελεί ένδειξη νομοθετικής συνέπειας⁷.

Η προτεινόμενη κατάργηση του προνομίου έρχεται σε αντίθεση με κανόνες δικαίου που επικυρώθηκαν με τη 95^η Διεθνή Σύμβαση Εργασίας του 1948 (άρθρο 2) η οποία κατοχυρώνεται με το Ν. 3248/1955 και προβλέπει την υποχρέωση κατοχύρωσης με προνόμιο των εργατικών απαιτήσεων για ορισμένο χρονικό διάστημα πριν από την πτώχευση ή την εκκαθάριση της επιχείρησης ή για ορισμένο πόσο που καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία. Η πλήρης κατάργηση του προνομίου έρχεται σε σαφή αντίθεση με την ανωτέρω Διεθνή Σύμβαση και μπορεί να θεμελιώσει αξίωση των εργαζόμενων για αποζημίωση σε βάρος του Δημόσιου. Πράγματι το 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, όπως έχει διατυπωθεί, ορίζει ότι για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του Δημόσιου κατά την

⁷ Σιδερα Δ. Προστασια Μισθωτου από την αφερεγγυοτητα του Εργοδοτη. (2005) σελ 111

άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους ανατεθεί, το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος.

Συνεπώς η παραπάνω επιλογή τη νομοπαρασκευαστικής επιτροπής κρίνεται από κάποιους ότι είναι και νομικά πλημμελής και μπορεί να οδηγήσει σε μαζικές αγωγές σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου.

3.3.4 Η ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΗΜΕΙΟΥΧΟ ΜΕ ΤΟΝ ΕΝΥΠΟΘΗΚΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

Ο προτεινόμενος πτωχευτικός κώδικας προβλέπει ρητά στο άρθρο 21 ότι ενέγγυοι πιστωτές είναι όλοι εκείνοι των οποίων η απαίτηση εξασφαλίζεται με ειδικό προνόμιο ή με εμπράγματα ασφάλεια επί συγκεκριμένου αντικειμένου της πτωχευτικής περιούσιας. Στο άρθρο 26 διασαφηνίζει ότι για τους ενέγγυους πιστωτές δεν ισχύει η αρχή της αναστολής των ατομικών διώξεων. Αυτοί μπορούν να ικανοποιηθούν ατομικά από τη ρευστοποίηση του αντικειμένου της πτωχευτικής περιούσιας στο οποία έχει εγγράψει εμπράγματα ασφάλεια. Το άρθρο 665EN επιτρέπει μόνο τους ενυπόθηκους και στους ειδικούς προνομιούχους να προβούν στην αναγκαστική εκποίηση ενός ακίνητου.

Συνεπώς εξαιρεί τους προσημειούχους, στους οποίους δίνει το δικαίωμα να ασκήσουν την εμπράγματα αγωγή ή να τρέψουν την προσημείωση σε υποθήκη. Εδώ

έγκειται η διάφορα με την πρότερη νομοθετική πράξη και η επιλογή του νομοθέτη είναι συνειδητή.

Το υφιστάμενο νομικό καθεστώς δεν επιτρέπει την επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης για τον προσημειούχο πιστωτή πριν την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη.⁸

Που έγκειται το πρόβλημα λοιπόν ; ο εκτελεστός τίτλος του επισπεύδοντα προσημειούχου πιστωτή στερείται εκτελεστότητας, καθώς η τελευταία τέλει υπό την αίρεση της τροπής σε υποθήκη. Το χρονικό διάστημα που αναμένει ο προσημειούχος για να μετατραπεί η προσημείωση σε υποθήκη και να ασκήσει τα δικαιώματά του είναι το προβληματικό κομμάτι.

Συνεπώς ειδικά στην περίπτωση της πτώχευσης παρέχεται ειδική εξαίρεση ως προς τη δυνατότητα επίσπευσης αναγκαστικής εκτέλεσης και αυτή προβλέπεται Ρητά στο άρθρο 665 ΕΝ που θέτει δυο προϋποθέσεις (Αργύρης Αργυριαδης):

Α) την ύπαρξη μόνον υποθήκης (συνεπώς να έχει τραπεί η προσημείωση σε υποθήκη)

Β) η πίστωση να έχει καταστεί ληξιπρόθεσμη

Κατά συνέπεια ο προσημειούχος έχει διαφορετικά δικαιώματα στην πτώχευση από τον ενυπόθηκο δανειστή. Αλλά η εμπράγματη εξασφάλιση του πιστωτή δια προσημείωσης είναι σήμερα ιδιαίτερα διαδεδομένη, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου αλλά το κοινό δικονομικό δίκαιο.

Άρα τίθεται υπό αμφισβήτηση η εφαρμογή του νέου πτωχευτικού κώδικα.

⁸ ΑΠ 1486/2004 Α΄ δημοσίευση ΝΟΜΟΣ,

4. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

4.1 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Ο νέος Νόμος αντικαθιστά ένα παλαιό νομοθετικό πλαίσιο που απηχούσε ηθικονομικές αντιλήψεις μιας άλλης εποχής. Ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας αρθρώνει ένα απλουστευμένο, σύγχρονο και λειτουργικό σύστημα ρυθμίσεων με βάση τη δεύτερη ευκαιρία. Θα προσφέρει σημαντικά οφέλη στην υγιή επιχειρηματική δράση, ιδίως των μικρομεσαίων μονάδων, και κατ' επέκταση στην απασχόληση, στην εθνική οικονομία, στην κοινωνία.

Οι επί μέρους ρυθμίσεις έχουν ως κεντρικούς άξονες βασικές αρχές ή αξιακές επιλογές, οι οποίες, επιγραμματικά, είναι οι ακόλουθες:

- Αρχή πρώτη: Δίνεται προτεραιότητα στη διάσωση όσων επιχειρήσεων είναι δυνατό να διασωθούν, με τη ανασυγκρότησή τους. Το νέο Πτωχευτικό Δίκαιο δεν ρυθμίζει μόνο τα του θανάτου μιας επιχείρησης, αλλά προνοεί για τη διατήρησή της στην οικονομική ζωή. Έτσι,

στο άρθρο 1 του Νομοσχεδίου προβλέπεται ότι: «Η διαδικασία πτώχευσης αποσκοπεί στη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη, με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του ή με άλλον τρόπο, που προβλέπεται από σχέδιο αναδιοργάνωσης, και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησής του. Μέχρι σήμερα η πτώχευση στις περισσότερες περιπτώσεις εικονογραφείτο με το άρον-άρον ξεπούλημα των κινητών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης από τον σύνδικο πτώχευσης – μια διαδικασία που ισοδυναμούσε με κανιβαλισμό επί της επιχείρησης, που έτσι έπαυε πια να είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργεί. Με τον νέο Νόμο, στόχος της πτώχευσης είναι η διατήρηση στη ζωή της παραγωγικής μονάδας, προς όφελος της οικονομίας της χώρας και της προστασίας της απασχόλησης. Το Νομοσχέδιό αυτό ειδικότερα ενθαρρύνει την υιοθέτηση «Σχεδίου Αναδιοργάνωσης» της επιχείρησης, με στόχο τη διάσωσή της και την αξιοποίησή της. Το Σχέδιο υποβάλλεται στο δικαστήριο από τον οφειλέτη ή το σύνδικο μέσα σε σύντομη προθεσμία, αξιολογείται από το δικαστήριο και η αποδοχή ή απόρριψή του γίνεται από τη συνέλευση των πιστωτών, οι οποίοι ελεύθερα μπορούν να περιορίζουν τις απαιτήσεις τους.

- Αρχή δεύτερη: Παρέχεται μια δεύτερη ευκαιρία στον καλόπιστο οφειλέτη – σε αυτόν που δεν πτώχευσε με δόλο –, ώστε να μπορεί να αναπτύξει εξ αρχής οικονομική δραστηριότητα, χωρίς να τον συνοδεύουν οι παλιές δυσμενείς συνέπειες της πτώχευσης.
- Αρχή τρίτη: Αντιμετωπίζεται επιεικέστερα από ό,τι μέχρι σήμερα ο καλόπιστος οφειλέτης – σε αντίθεση με τον δόλιο χρεοκόπο που αντιμετωπίζεται αυστηρότερα από ό,τι μέχρι σήμερα. Έτσι, αποποινικοποιείται η μη δόλια χρεοκοπία – αδίκημα χωρίς περιεχόμενο, που

οδηγούσε μέχρι σήμερα στο εδώλιο χιλιάδες ατυχήσαντες εμπόρους –, καταργείται η προσωπική κράτηση του καλόπιστου οφειλέτη και η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

- Αρχή τέταρτη: Στην περίπτωση που δεν τελεσφορήσει η προσπάθεια ανασυγκρότησης της επιχείρησης, υιοθετείται μια πολύ ταχύτερη πτωχευτική διαδικασία, με επάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, που διασφαλίζουν την άμεση ρευστοποίηση της πτωχευτικής περιουσίας, καθώς και τη διανομή της, προς όφελος πάντα των οικονομικά πλέον ανίσχυρων πιστωτών της επιχείρησης – των εργαζόμενων –, τα προνομιακά δικαιώματα των οποίων προστατεύονται πλήρως. Οι διαδικασίες της ρευστοποίησης της πτωχευτικής περιουσίας και της διανομής του προϊόντος της στους πιστωτές επιταχύνονται κυρίως με την άμεση έναρξη της εκκαθάρισης, καθώς και με την προβλεπόμενη ταχεία εκδίκαση όλων των πτωχευτικών υποθέσεων (προσδιορισμός εντός 20 ημερών και έκδοση απόφασης εντός 15 ημερών από τη συζήτηση), και τον περιορισμό της δυνατότητας άσκησης ενδίκων μέσων. Επίσης, παύουν αυτοδικαίως μετά την πάροδο 15ετίας οι εργασίες της πτώχευσης, αντί της σήμερα ισχύουσας ατέρμονης παράτασης της πτωχευτικής διαδικασίας.
- Αρχή πέμπτη: Διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Η επιχείρηση ως σύνολο εκποιείται μετά από απόφαση του δικαστηρίου και με ενσφράγιστες προσφορές, τα δε επιμέρους στοιχεία (κινητά ή ακίνητα) με ανοικτές προσφορές, με ταυτόχρονη δήλωση των συμμετεχόντων ότι μετέχουν για τους εαυτούς τους ή ως αντιπρόσωποι συγκεκριμένου άλλου, προσκομίζοντας το ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο και καταβάλλοντας συγχρόνως μια

εγγυοδοσία ίση με το 1/3 της τιμής πρώτης προσφοράς. Με τον τρόπο αυτό απομακρύνονται οι κακόβουλοι αγοραστές που αποτελούν σήμερα τη μάζιγα των πλειστηριασμών.

Θεσμοθετείται, εξάλλου, νέο όργανο στη διαδικασία της πτώχευσης, η «επιτροπή των πιστωτών», που αποτελείται από τρία μέλη, συγκεκριμένα : ένα από τους εμπραγμάτως ασφαλισμένους πιστωτές, ένα από τους γενικούς προνομιούχους (λ.χ. εργαζομένους) και ένα από τους ανέγγυους πιστωτές. Το όργανο αυτό παρακολουθεί την πορεία των εργασιών της πτώχευσης και συνδράμει τον σύνδικο στην εκτέλεση των καθηκόντων του, διασφαλίζοντας έτσι τον έλεγχο της διαδικασίας από το σύνολο των πιστωτών.

- Αρχή έκτη: Εισάγεται η διαδικασία συνδιαλλαγής υπό δικαστική καθοδήγηση και έλεγχο. Στόχος είναι η επίτευξη συμβιβασμού που θα αποτρέπει την πτώχευση επιχειρήσεων.
- Αρχή έβδομη: Προβλέπεται ειδική αντιμετώπιση των μικροπτωχευσάντων, δηλαδή αυτών των οποίων η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ – που αποτελούν και το μεγαλύτερο ποσοστό των πτωχεύσεων. Πρόκειται για απλοποιημένη διαδικασία, που διασφαλίζει μεγαλύτερη ταχύτητα περάτωσης της πτώχευσης.

Έτσι κάνοντας μια γενικότερη αξιολόγηση των νεοεισαχθέντων ρυθμίσεων δέον θα ήταν να επισημανθούν τα εξής :

Στο άρθρο 1, προβλέπεται ότι η διαδικασία πτώχευσης αποσκοπεί στη συνολική ικανοποίηση των πιστωτών του οφειλέτη, με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του, ή με άλλον τρόπο που προβλέπεται από σχέδιο αναδιοργάνωσης και ιδίως με τη διατήρηση της επιχείρησής του - ενώ μέχρι σήμερα, η πτώχευση

εικονογραφείτο με τις άρον-άρον ενέργειες που γινόντουσαν και που ισοδυναμούσαν με κανιβαλισμό εναντίον της επιχείρησης, που έχανε έτσι τη δυνατότητα να λειτουργεί...»«Αντιμετωπίζεται επιεικέστερα ο καλόπιστος οφειλέτης σε αντίθεση με τον δόλιο. Αποποινικοποιείται η μη δόλια χρεοκοπία - ένα αδίκημα χωρίς περιεχόμενο, που οδηγούσε στο εδώλιο εκατοντάδες χιλιάδες εμπόρους. Καταργείται η προσωπική κράτηση του καλόπιστου και η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων. Διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη διαδικασία της ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη»

Οι 12 αλλαγές που προβλέπει ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας

Εκσυγχρονίζεται η πτωχευτική νομοθεσία.

Προβλέπεται η δυνατότητα διατήρησης της πτωχεύουσας επιχείρησης στη ζωή κατά τα πρότυπα ξένων νομοθεσιών.

Εισάγεται διαδικασία αναδιοργάνωσης της υπό πτώχευση επιχείρησης.

Πάει να αποτελεί ποινικό αδίκημα η απλή χρεοκοπία.

Καταργείται η στέρηση του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι από τον οφειλέτη που πτώχευσε.

Δίνεται η δυνατότητα στον οφειλέτη να ασκεί διοίκηση της επιχείρησης του κατά τη διάρκεια της πτώχευσης.

Καταργείται η προσωπική κράτηση του καλόπιστου οφειλέτη.

Εισάγονται μηχανισμοί που αποθαρρύνουν την κήρυξη της πτώχευσης.

Εισάγονται ταχύτατες και διαφανείς διαδικασίες ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη.

Απλουστεύεται η διαδικασία των μικροπτωχέσεων, που δεν υπερβαίνουν τα 100.000 ευρώ.

Δεν βαρύνουν πλέον τον οφειλέτη οι συνέπειες της πτώχευσης και μετά την αποκατάστασή του.

Δημιουργείται επιτροπή πιστωτών.

Πίνακας 2: Οι 12 αλλαγές που προβλέπει ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας

πηγή: <http://www.smartbank.gr>

Βασικός γνώμονας του νέου κώδικα είναι η παροχή δεύτερης ευκαιρίας στις επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν, μετά από αναδιοργάνωση, να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους.

Εκτιμάται, ότι προσφέρει σημαντικά οφέλη στην υγιή επιχειρηματική δράση, ιδίως των μικρομεσαίων μονάδων, και κατ' επέκταση στην εθνική οικονομία και στην απασχόληση.

Σύμφωνα με το νέο πτωχευτικό κώδικα:

- * Προβλέπεται διαδικασία αναδιοργάνωσης με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση της απώλειας θέσεων εργασίας.
- * Δεν αποτελεί πλέον ποινικό αδίκημα η απλή χρεοκοπία στις συνήθεις μορφές της.
- * Ο οφειλέτης που πτώχευσε δεν θα στερείται του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.
- * Καταργείται η προσωπική κράτηση του καλόπιστου οφειλέτη.
- * Επιτρέπεται η άσκηση διοίκησης της επιχείρησης από τον οφειλέτη.
- * Εισάγονται ταχύτατες και διαφανείς διαδικασίες ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη.
- * Απλουστεύεται η διαδικασία των πτωχεύσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 100.000 ευρώ.
- * Οι συνέπειες της πτώχευσης δεν βαρύνουν τον οφειλέτη μετά την αποκατάστασή του.
- * Δημιουργείται ``επιτροπή πιστωτών`` η οποία θα επιβλέπει την όλη διαδικασία της πτώχευσης.
- * Τίθεται χρονικός περιορισμός στη διάρκεια της πτώχευσης

4.2. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΠΡΟΪΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Όπως ήδη προαναφέρθηκε ο νέος πτωχευτικός κώδικας αποτελεί ένα καινοτόμο νομοθέτημα το οποίο προσπάθησε και κατόρθωσε να συγκεράσει σε ένα ενιαίο κείμενο, ένα πλήθος διαμελισμένων διατάξεων. Συνέπεια της όλης προσπάθειας αποτέλεσε η διαφοροποιημένη νομοθετική ρύθμιση πλήθους ζητημάτων τα οποία έχρηζαν αναγκαίου απεγκλωβισμού από το προηγούμενο εν πολλοίς παρωχημένο νομοθετικό καθεστώς. ετσι στο παρών τμήμα της εργασίας θα επιχειρηθεί η παράθεση της σύγκρισης μεταξύ των νεωτερικών πτωχευτικών ρυθμίσεων(ν.3588/20070) και των καταργημένων πλέον (α.ν 637/1935,525 επ. ΕΜ, ν.δ3562/1956).

Πρώτιστη και βασική διάφορα αποτελεί η νομοθετική αντιμετώπιση του οφειλέτη, που παρέλειψε να προβεί σε αίτηση κήρυξης της πτώχευσης του. Συγκεκριμένα εν προκειμένω δεν προβλέπεται κάποια ποινή πέραν της στέρησης της δυνατότητας να του ανατεθεί η διοίκηση της πτωχευτικής περιούσιας με τη σύμπραξη του συνδίκου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 18 του νόμου. Αντίθετα το προϊσχύων δίκαιο με τη διάταξη του αρθ.679 περ.5 του ΕΝ επεφυλαττει ποινική κύρωση για τον παραβάτη. Επιπλέον στο παλαιό δίκαιο ο πτωχεύσας μπορούσε να διωχθεί ποινικά για απλή η δόλια χρεοκοπία, ακόμα, κι αν δεν είχε κηρυχθεί η πτώχευση ως διαδικασία και οργανωμένη νομική κατάσταση. Αρκούσε η πραγματική κατάσταση , που την έναρξη της οριοθετούσε η παύση των πληρωμών η δήλωση του πτωχού περί αναστολής πληρωμών η παράλειψη της, παρά τη διαπιστωμένη αδυναμία. Το ποινικό δικαστήριο, όπως και το αρμόδιο για την κήρυξη πτώχευσης Πρωτοδικείο, ήταν υποχρεωμένο να διαπιστώσει την ύπαρξη εξωτερικευμένης η εξωτερικεύσιμης κατάστασης αδυναμίας πληρωμών, δηλαδή πραγματικής

κατάστασης πτώχευσης. αυτή ακριβώς η διαπίστωση, ως προϋπόθεση του ποινικού κολασμού, δεν είχε λόγο να εξαρτάται από προηγούμενη απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου, αφού κάτι τέτοιο ούτε οριζόταν ρητά ούτε προκαλεί ειδική η γενική αρχή του ποινικού δικαίου για τη δίωξη οποιουσδήποτε εγκλήματος. με τον νέο πτωχευτικό κώδικα τα πράγματα ως προς τις ποινικές κυρώσεις άλλαξαν. Οι διατάξεις των άρθρων 171 επ. αυτού περί-μόνον δόλιας- χρεοκοπίας ορίζουν ρητά ότι όλες οι πράξεις του πτωχού, ακόμα και εκείνες που διαπράχθηκαν, προτού κηρυχθεί η πτώχευση, καθίστανται «αξιόποινες μόνο σε περίπτωση που κηρυχθεί η πτώχευση η αίτηση απορριφθεί για το λόγο ότι προβλέπεται πως η περιούσια του οφειλέτη δεν θα επαρκέσει για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας». Κατά συνέπεια , δίωξη για δόλια χρεοκοπία, όσον αφορά τις προβλεπόμενες στο νέο πτωχευτικό κώδικα πράξεις , μπορεί πλέον να ασκηθεί μόνο μετά την κήρυξη της πτώχευσης η στην περίπτωση, που η σχετική περί κηρύξεως της πτώχευσης αίτηση απορριφθεί, λόγω ανεπάρκειας της πτωχευτικής περιούσιας προς κάλυψη των εξόδων. Η περί πραγματικής κατάστασης αντίληψη έπαψε, να βρίσκει πρακτικό αντίκρισμα στην ποινική διαδικασία.

Σημαντική διαφοροποίηση διαπιστώνεται και ως προς τις επερχόμενες συνέπειες στο πρόσωπο του οφειλέτη, λόγω της κήρυξης της πτώχευσης. ετσι με το νέο πτωχευτικό κώδικα μια σειρά από συνέπειες προσωπικής φύσεως ως προς τον πτωχό ,που προβλέπονταν στο προισχύσαν δίκαιο, καταργούνται σιωπηρά. Ετσι, δεν μπορεί εφεξής να γίνεται λόγος για : (α) προσωπική κράτηση πτωχού, (β) στέρηση του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι (γ) στέρηση του δικαιώματος «του ασκεί το εμπορικό επάγγελμα» , (δ) στέρηση του δικαιώματος να ασκεί δημόσιας φύσης επαγγέλματα. Με βάση τις διατάξεις του νέου πτωχευτικού κώδικα, οι προσωπικής φύσεως συνέπειες , που επιφέρει η κηρύζει της πτώχευσης, ως προς τον

οφειλέτη είναι πλέον : (α) Η δημοσιότητα (αρθ.8 παρ.2-3) , (β) Ο υποχρεωτικός διορισμός αντίκλητου (αρθ 12) , (γ) Η στέρηση των δικαιωμάτων μόνον , που ειδικές διατάξεις προβλέπουν (αρθ.15) , (δ) Οι υποχρεώσεις ενημέρωσης και συνεργασίας (αρθ. 20) , (ε) Η άρση του απόρρητου της επαγγελματικής αλληλογραφίας (αρθ. 72) , (στ) Η λύση του νομικού προσώπου (αρθ. 96 παρ.1) . επιπλέον , (ζ) η ενδεχομένως αρνητική επίδραση στις σχέσεις του με τα τεκνά και σύζυγο και τέλος (η) η δυνατότητα απόκτησης νέας πτωχευτικής ικανότητας. Συγκεκριμένα ο νέος νόμος σε αντίθεση με το αρθ.1 του α.ν. 635/1937 δεν αναφέρεται πλέον ειδικά και σε στέρηση του πτωχού από τα δικαιώματα : (α) να ασκεί το λειτούργημα του δημόσιου η δημοτικού η κοινοτικού υπάλληλου , (β) να ασκεί δημόσιο λειτούργημα , όπως του επίτροπου , κηδεμόνα , ένορκου , συνδίκου , δικηγόρου , (γ) να ασκεί το επάγγελμα υπάλληλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου. Επομένως σχετικά κωλύματα διορισμού η άδειας λαμβάνονται υπόψη εφόσον αυτά προβλέπονται στις ειδικότερες μόνο για κάθε περίπτωση διατάξεις , σύμφωνα με το αρθ. 15 του νόμου.

4.3. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

1) Τροποποιείται το άρθρο 14 και αυξάνονται τα όρια της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Ειρηνοδικείου σε 18.000 Ευρώ από 12.000 Ευρώ, και των μισθωτικών διαφορών σε 600 Ευρώ από 450 Ευρώ και του Μονομελούς Πρωτοδικείου σε 120.000 Ευρώ από 80.000 Ευρώ.

2) Με σχετική τροποποίηση του άρθρου 96 απαιτείται πληρεξουσιότητα με ιδιωτικό έγγραφο, με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από κάθε δημόσια, δημοτική η άλλη αρμόδια αρχή, και όχι από δικηγόρο, για κάθε παράσταση δικηγόρου.

3) Με ανάλογες τροποποιήσεις των άρθρων 119 και 122 προβλέπεται ηλεκτρονική κατάθεση και ηλεκτρονική επίδοση δικογράφων. Και τα δύο βέβαια εξαρτώνται από την μεταγενέστερη θέσπιση εκτελεστικού προεδρικού διατάγματος. Κατά συνέπεια είναι προφανές ότι τίθεται για λόγους εντυπωσιασμού, δημιουργούν όμως τρομερή ανασφάλεια, ιδίως σε ό,τι αφορά την εγκυρότητα των επιδόσεων, αφού θέτουν ουσιαστικά εκ ποδών όλο το σύστημα επιδόσεων με τους δικαστικούς επιμελητές που ισχύει μέχρι σήμερα.

4) Διευρύνεται το αποτυχημένο και ανενεργό έτσι και αλλιώς άρθρο 208 με τη δυνατότητα ανάθεσης σε μεσολάβηση τρίτου προσώπου κοινής επιλογής των διαδίκων της επίλυσης της ένδικης διαφοράς. Ορίζονται όργανα διευρυμένης διαμεσολάβησης του άρθρου 208, άλλα πλην δικηγόρων, με αποτέλεσμα την προφανή αφαίρεση δικηγορικής ύλης. Ενώ προστίθεται άρθρο 208 Α με το οποίο καθιερώνεται υποχρέωση κάθε προέδρου δικαστηρίου να προσπαθεί να συμβιβάσει τους διαδίκους αμέσως μετά την εκφώνηση και πριν τη συζήτηση κάθε υπόθεσης. Είναι προφανές ότι μόνο χρονοτριβή και παρέλκυση μπορεί να δημιουργήσει η διάταξη αυτή.

5) Διευρύνεται η διαδικασία απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών του άρθρου 214 Α για όλες τις υποθέσεις αφού, όπως αναφέρεται δεν είναι υποχρεωτική μόνο για παρεμπόπτουσες αγωγές, προσεπικλήσεις, παρεμβάσεις και υποθέσεις πρακτικής διαδικασίας Μονομελούς Πρωτοδικείου.

6) Επιτέλους προβλέπεται (θετικό για την ασφάλεια των συναλλαγών) επί ποινή απαραδέκτου η εγγραφή των αγωγών διάρρηξης στα υποθηκοφυλακεία (τροποποίηση άρθρου 220).

7) Τροποποιείται το άρθρο 227 και προβλέπεται ένα ιδιότυπο στάδιο προδικαστικού ελέγχου κατά την κατάθεση της αγωγής, όπου η αγωγή η οποία κατατίθεται στο

Πολυμελές Πρωτοδικείο, διαβιβάζεται αμέσως μετά την κατάθεση της σε δικαστή η σε εισηγητή δικαστή προκειμένου να εξετάσει αν έχει τυπικές παραλείψεις η ατέλειες η αοριστίες και να διατάξει την διόρθωση η συμπλήρωση της.

Εάν διαπιστώσει την ύπαρξη αυτών, καλεί τον πληρεξούσιο του ενάγοντος να προβεί σε εύλογο χρόνο στις σχετικές συμπληρώσεις και διορθώσεις και το συμπληρωμένο η διορθωμένο αντίγραφο δίδεται επικυρωμένο προς επίδοση.

Η διάταξη αυτή :

A) αφενός είναι ατελής δεδομένου ότι δεν προβλέπει προθεσμίες και κυρώσεις στην περίπτωση κατά την οποία ο πληρεξούσιος δικηγόρος διαφωνεί με τις υποδείξεις του εισηγητή δικαστή

B) Δεν προβλέπει οποιαδήποτε λύση στις περιπτώσεις που η κατάθεση της αγωγής είναι επείγουσα για άμεση λήψη αντιγράφων και επίδοση π.χ περιπτώσεις μεταγραφής.

Γ) Καθιστά τον δικαστή συμμετοχο στην σύνταξη της αγωγής, πράγμα το οποίο ουσιαστικά αλλοιώνει και μεταβάλλει τον θεσμικό του ρόλο.

Δ) Εκτός αυτού, δεν προβλέπει οποιαδήποτε προθεσμία εντός της οποίας υποχρεούται ο εισηγητής δικαστής να προβαίνει στις παραπάνω ενέργειες , συνεπώς δημιουργεί παρέλκυση.

8) Μειώνονται οι γενικές προθεσμίες κλήτευσης του άρθρου 228 από 60 μέρες γενικά σε 30 μέρες για το Ειρηνοδικείο και το Μονομελές Πρωτοδικείο.

9) Παύει να αποτελεί λόγο απόρριψης καταψηφιστικής αγωγής η μη καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου. Στην περίπτωση αυτή τεκμαίρεται σιωπηρός περιορισμός του αιτήματος σε αναγνωριστικό.

10) Παραμένουν αμετάβλητες οι προθεσμίες προκατάθεσης των προτάσεων, προσθήκης αντίκρουσης, ο τρόπος υπολογισμού τους, δεκαπέντε ημέρες πριν από την

δικάσιμο, η δωδέκατη ώρα κ.λ.π., ρυθμίσεις παρωχημένες οι οποίες δημιουργούν γραφειοκρατικοποίηση, πονοκέφαλο με τις προθεσμίες, ενώ συχνά είναι άνευ νοήματος, π.χ δεκαπέντε ημέρες πριν από την δικάσιμο, απέχουν συχνά ελάχιστα από την 20ήμερη προθεσμία κατάθεσης προτάσεων.

11) Επίσης, αντί να καθιερωθεί προθεσμία τεσσάρων ημερών από την ημέρα λήψης των απομαγνητοφωνημένων πρακτικών στις δίκες του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, παραμένει η υπάρχουσα προθεσμία ως έχει, με μέγιστο δηλαδή όριο τις 8 ημέρες, με αποτέλεσμα στην πράξη να μειώνεται η προθεσμία αξιολόγησης, δεδομένου ότι ουδέποτε τα πρακτικά δίδονται στην ευχέρεια των δικηγόρων των διαδίκων 4 εργάσιμες ημέρες μετά τη δίκη.

12) Με τροποποίηση του άρθρου 237 προβλέπεται ρητά η προσκόμιση πληρεξουσίου, τουλάχιστον στις δίκες του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, εκτός αν η πληρεξουσιότητα δοθεί προφορικά κατά τη συζήτηση.

13) Προβλέπεται υποχρεωτική επίδοση των ανταγωγών και όταν αυτές ασκούνται δια των προτάσεων με σχετική τροποποίηση του άρθρου 268.

14) Αφαιρείται από το άρθρο 270 για άγνωστο λόγο η φράση

«Ο δικαστής οφείλει πριν από τη συζήτηση να έχει ενημερωθεί επί της αγωγής και των εκατέρωθεν ισχυρισμών και των αποδεικτικών μέσων και ιδίως ως προς τα θέματα και το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών»

15) Επαναφέρεται η παλιά ρύθμιση του άρθρου 271 σύμφωνα με την οποία τεκμαίρεται η σιωπηρή ομολογία της πραγματικής βάσης της αγωγής, όταν ο εναγόμενος δεν εμφανίζεται στην δίκη.

16) Αναβαθμίζονται ως αποδεικτικά μέσα οι ένορκες βεβαιώσεις, αναφερόμενες ρητά στο άρθρο 339 του Κ.Πολ.Δ. Ορίζονται εξατομικευμένες διατυπώσεις για την διενέργειά τους, όπως αυτοτελής ένορκη βεβαίωση για κάθε μάρτυρα, πλήρης

αναφορά των στοιχείων του, αναφορά της πηγής της γνώσης του καταθέτοντος για κάθε γεγονός που καταθέτει κ.λ.π.

Να σημειωθεί ότι η επιστράτευση των ενόρκων βεβαιώσεων ως αποδεικτικών μέσων οφείλεται στην διαχρονική άρνηση των πολιτικών δικαστηρίων να εξετάζουν πέραν του ενός μάρτυρα στο ακροατήριο με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία διαδίκων και κυρίων των δικηγόρων οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να συντάσσουν κείμενα ενόρκων βεβαιώσεων τα οποία οι μάρτυρες απλώς βεβαιώνουν και ορκίζονται και που είναι γνωστό ότι ελάχιστοι δικαστές τα διαβάζουν, διότι γνωρίζουν ότι δεν καταθέτει ο μάρτυρας, αλλά ο δικηγόρος.

Αντί να καταργηθεί αυτό το αποδεικτικό μέσο το οποίο κατ' ουσία αποτελεί πρόδρομο της υπεύθυνης δήλωσης του ν. 105/1969 και θεσπίστηκε να διαδραματίζει άλλο ρόλο, δηλαδή τη βεβαίωση γεγονότων ληξιαρχικού χαρακτήρα κυρίως σε δυσπρόσιτες περιοχές και σε εποχές που δεν ήταν δυνατή η άμεση λήψη πιστοποιητικών, εφαρμόζεται, αναβαθμίζεται και επεκτείνεται σε βάρος της αμεσότητας της διαδικασίας την οποία προσφέρει η αυτοπρόσωπη εξέταση των μαρτύρων και η δια ζώσης δυνατότητα εξέτασης τους από δικαστές και δικηγόρους όλων των πλευρών.

17) Απαγορεύεται η εμμάρτυρη απόδειξη όχι μόνο για συμβάσεις αλλά και για απλές υλικές πράξεις (π.χ. καταβολές, συναλλαγές κ.λ.π) αξίας ανώτερης των 12.000 Ευρώ (άρθρο 393 ΚΠολΔ).

18) Αυξάνεται το όριο των μικροδιαφορών στις 2.000 Ευρώ.

19) Μειώνεται η προθεσμία έφεσης και της αναίρεσης σε 2 αντί για 3 χρόνια από την δημοσίευση της απόφασης.

20) Καταργείται η δυνατότητα άσκησης αντέφεσης και πρόσθετων λόγων δια των προτάσεων και με δεδομένου ότι με τροποποίηση του άρθρου 591 προβλέπεται

υποχρεωτική επίδοση ανταγωγών, αντεφέσεων, προσθέτων λόγων, ανακοπών, τριτανακοπών, και ενδίκων μέσων να επίδωσε στον αντίδικο 8 ημέρες τουλάχιστον πριν την συζήτηση.

21) Θεσπίζεται διαδικασία ιδιαίτερης ταχύτητας για τις αγωγές προσβολής από Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, πράγμα το οποίο σε αντίθεση με την υπόλοιπη βραδεία δικαστική διαδικασία προνομοιοποιεί αδικαιολόγητα και ενθαρρύνει την άσκηση εξωφρενικών αγωγών, οι οποίες μεταξύ άλλων, έχουν ως αποτέλεσμα την αρνητική εξέλιξη των επιδικαζομένων ποσών στις χρηματικές ικανοποιήσεις, λόγω του ότι γίνονται ευρύτερα γνωστές και παρέχουν εμφανές μέτρο αντιπαράθεσης

22) Γενικεύεται η υποχρέωση κλήτευσης του αντιδίκου προκειμένου για να εξεταστεί αίτημα προσωρινής διαταγής. Αυτή τη στιγμή ισχύει (κατά δυσμενή διάκριση) μόνο για τις περιπτώσεις εργατικών διαφορών.

23) Καταργούνται ουσιαστικά τα ασφαλιστικά μέτρα για τους συμβασιούχους, γενικά τους εργαζομένους, αφού με τη νέα ρύθμιση της παρ. 4 άρθρου 692 προβλέπεται ότι *«τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος του όποιου ζητείται η εξασφάλιση ή η διατήρηση ούτε στη συνέχιση ή διατήρηση σύμβαση ή έννομης σχέσης».*

Ενώ διευρύνεται η δυνατότητα αναίρεσης για αποφάσεις οι οποίες έχουν παραβεί τον ανωτέρω περιορισμό οι οποίες αναιρέσεις εκδικάζονται από τριμελές πολιτικό τμήμα του Αρείου Πάγου, το οποίο συνεδριάζει ως συμβούλιο.

Αξίζει εδώ να επισημανθεί ότι με παράλληλη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης (βλ. δημοσιεύματα τελευταίου μήνα) ετοιμάζεται και η κατ'έφεση κρίση με συνοπτικές διαδικασίες των δικαστικών κρίσεων για τις απεργίες (κλασσικό παράδειγμα επιλεκτικής επιτάχυνσης υποθέσεων όταν η κυβέρνηση θέλει, οι δικαστές «επιτελούν την αποστολή τους» και η εργοδοσία εξυπηρετείται).

24) Κατ' ουσίαν καταργούνται και τα ασφαλιστικά μέτρα νομής, αφού το άρθρο 732 τροποποιείται και τίθεται και αυτό υπό την δαμόκλειο σπάθη της παραγράφου 4 του άρθρου 692.

25) Μεταβιβάζονται στα ήδη υπερφορτωμένα με την αύξηση της καθ' ύλην αρμοδιότητάς τους ειρηνοδικεία, ορισμένες υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας, όπως διόρθωση ληξιαρχικών πράξεων, κήρυξη αφάνειας, άρνηση υποθηκοφυλάκων, εντολές διαχειριστικών ενεργειών, κήρυξη τίτλου ανίσχυρου (άρθρο 782, 783, 791, 795, 826, 828, 841, 843 επ. Κ. Πολ. Δ.).

26) Θεσπίζεται προκλητική αύξηση αμοιβών στις διαιτησίες, η οποία αποκαλύπτει αφενός τους φιλοδικαστικούς προσανατολισμούς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, και αφετέρου την υποκριτική αντιμετώπιση ακόμη και της κατά το νομοθέτη ανάγκης αποσυμφόρησης της διαδικασίας εκδίκασης των μεγάλων υποθέσεων, αφού, αντί να μειώνει τις αμοιβές για διαιτησία ενθαρρύνοντας την προσφυγή στην ιδιωτική δικαιοσύνη, και μάλιστα υπέρμετρα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι για διαιτησία αξίας 150.000 Ευρώ, το σημερινό ύψος συνολικής αμοιβής διαιτητών ανέρχεται σε 3.484 Ευρώ και μεταβάλλεται σε 22.500 (άρθρο 882 παρ. 2 Κ. Πολ. Δ), ενώ παραμένει η διάταξη σύμφωνα με την οποία οι δικαστές απαλλάσσονται από την καταβολή του 20% της αμοιβής τους υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Τα έσοδα του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. συνεπώς αυξάνονται, ενώ δεν πρέπει να διαφεύγει ότι σύμφωνα με το πρόσφατο νόμο για τη διοικητική δικαιοσύνη, οι αρμοδιότητες του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. αυξήθηκαν πέραν των ορίων των εξόδων για τα δικαστικά κτίρια για άσκηση «κοινωνικής πολιτικής» με ξένα κόλλυβα.

27) Αυξάνονται υπέρμετρα τα ανώτατα όρια των ισχυουσών χρηματικών ποινών στις διατάξεις της έμμεσης εκτέλεσης (945 - 947) από έως 5.900 Ευρώ σε έως 100.000 και

έως 150.000 Ευρώ. Είναι προφανές ότι κάποια αύξηση είναι αναγκαία, πλην όμως η συγκεκριμένη υπερβαίνει τα εύλογα όρια και γεννάει διαθέσεις δικομανίας, τις οποίες ο νομοθέτης υποτίθεται ότι προσπαθεί να καταστείλει.

28) Περιορίζονται τα προνόμια των απαιτήσεων των εργαζομένων και δικηγόρων στην κατάταξη (άρθρα 975 - 977), αφού οι πριν την κατά το άρθρο 977 Κ.Πολ.Δ. κατανομή προαφαιρούμενες απαιτήσεις από παροχή εξαρτημένης εργασίας περιορίζονται σε εκείνες οι οποίες ανέκυψαν τους τελευταίους έξι μήνες πριν από τον πλειστηριασμό ή την πτώχευση, αντί της διετίας πριν τις ανωτέρω διαδικαστικές πράξεις (και μάλιστα πριν τον πρώτο πλειστηριασμό και όχι πριν τον τελικό), που ισχύει σήμερα με το άρθρο 31 του νόμου 1545/1985. Ενώ οι τόκοι δεν συμπεριλαμβάνονται ρητά στις απαιτήσεις και το θέμα παραμένει σκόπιμα σε μόνιμη νομολογιακή εκκρεμότητα.

Πρόκειται για ένα ακόμα βήμα συρρίκνωσης των απαιτήσεων των εργαζομένων, σε συνδυασμό με τις τροποποιήσεις για τα ασφαλιστικά μέτρα και τις προσωρινές διαταγές, καθώς επίσης και με τις πρόσφατα επιχειρηθείσες παρόμοιου χαρακτήρα αλλαγές στον νέο Πτωχευτικό Κώδικα.

29) Καθιερώνεται το ακατάσχετο για απαιτήσεις του οφειλέτη από χρηματικές απαιτήσεις σε καταθέσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων μέχρι μόνο του γελοίου ποσού των 1.500 Ευρώ, το οποίο είναι προφανώς δυσανάλογο με την όλη φιλοσοφία των ακατασχέτων του Κ.Πολ.Δ.

5. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΣΤΙΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

5. 1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΣΤΗΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στον εκσυγχρονισμό της αγοράς και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών κινήθηκε η εισαγωγή του νέου πτωχευτικού κώδικα. Εισάγονται διατάξεις που εύνουν και στηρίζουν την επιχειρηματικότητα.

Σύμφωνα με την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας η αναμόρφωση του Πτωχευτικού Κώδικα περιέχει, κατ' αρχήν πολλά θετικά στοιχεία, όπως η συντόμευση της διαδικασίας, η απλοποίηση της πτωχευτικής ακολουθίας, ο περιορισμός των μικροπτωχέσεων, η μείωση του αριθμού των εμπλεκομένων με την πτώχευση, η ενίσχυση του ρόλου των πιστωτών και φαίνεται ότι ακολουθεί τα βήματα αυτά σε όφελος, τόσο του πτωχέσαντος εμπόρου, όσο και της ομάδας των πιστωτών, στην οποία περιέρχονται περισσότερες ελεγκτικής φύσεως αρμοδιότητες, όσον αφορά τη διαχείριση της πτωχευτικής περιουσίας.

Το κεφάλαιο δε που αναφέρεται στην αναδιοργάνωση της υπό πτώχευση επιχείρησης, με σκοπό, όχι μόνο να περισωθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα του ατυχέσαντος εμπόρου αλλά και να δημιουργηθούν συνθήκες συνεχούς απασχόλησης του εργαζόμενου προσωπικού και μεγιστοποίησης της ικανοποίησης των πιστωτών, αποτελεί σημαντική καινοτομία του νέου πτωχευτικού κώδικα, προσθέτει η ΚΕΕΕ⁹.

Το άρθρο 44 του παλαιού κώδικα ρύθμιζε πολύ ευνοϊκά τα χρέη των επιχειρήσεων, αλλά ο καινούργιος πτωχευτικός κώδικας είναι ακόμα πιο επιεικής με

⁹ Εφημερίδα «Ναυτεμπορική» 18/4/07

τους επιχειρηματίες που βάλτωσαν λόγω χρεών και δεν κατάφεραν να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες τους υποχρεώσεις.

Οι αρχές που διέπουν τον καινούργιο πτωχευτικό κώδικα είναι:

Αρχή 1^η : Προτεραιότητα δίνεται στη διάσωση όσων επιχειρήσεων είναι δυνατό να διασωθούν, με την ανασυγκρότηση τους. Μέχρι σήμερα η πτώχευση στις περισσότερες περιπτώσεις δεν προέβλεπε τίποτα παραπάνω από ένα γρήγορο και επιπόλαιο ξεπούλημα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης από τον οριζόμενο σύνδικο. Με το νέο κώδικα αποτελεί στόχο η διατήρηση της επιχειρηματικής δράσης προς όφελος τόσο της οικονομικής ζωής της χώρας όσο και της απασχόλησης. Επίσης με τη διαδικασία της πτώχευσης δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην ικανοποίηση των πιστωτών είτε με τη ρευστοποίηση της επιχείρησης είτε με άλλο τρόπο που προβλέπεται μέσω της ανασυγκρότησης της επιχείρησης.

Αρχή 2^η : Παρέχεται μια δεύτερη ευκαιρία στον καλόπιστο οφειλέτη- δηλαδή σε αυτόν που δεν χρησιμοποίησε δόλο- να ξεκινήσει από την αρχή επιχειρηματική δραστηριότητα χωρίς να τον συνοδεύουν οι δυσμενείς συνέπειες που ίσχυαν με τον παλαιό πτωχευτικό κώδικα.

Αρχή 3^η : Ο καλόπιστος οφειλέτης αντιμετωπίζεται με επιείκεια εν αντίθεση με το δόλιο οφειλέτη που αντιμετωπίζεται πιο σκληρά με τον νέο κώδικα. Εν ολίγοις αποπoinικοποιείται η μη δόλια χρεοκοπία που οδηγούσε άτυχους έμπορους στο ειδώλιο. Επιπροσθέτως με το νέο πτωχευτικό παύει να ισχύει η προσωπική κράτηση του καλόπιστου οφειλέτη καθώς και η στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων.

Αρχή 4^η : Στην περίπτωση που δεν επιτευχθεί η ανασυγκρότηση της επιχείρησης υιοθετείται μια ταχύτατη πτωχευτική διαδικασία – όχι όπως στο παρελθόν- με

επάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς που διασφαλίζουν την άμεση ρευστοποίηση της πτωχευτικής περιούσιας, καθώς και τη διανομή προς όφελος των οικονομικά ανίσχυρων πιστωτών- εργαζόμενοι- των οποίων τα δικαιώματα προστατεύονται πλήρως. Οι διαδικασίες της ρευστοποίησης της περιούσιας και της διανομής του προϊόντος στους πιστωτές επιταχύνονται με την έναρξη της εκκαθάρισης (προσδιορισμός εντός 20 ημερών και έκδοση της απόφασης έτος 15 ημερών από τη συζήτηση. Έτσι παύουν οι ατέρμονες συζητήσεις και παρατάσεις που ίσχυαν στην πτωχευτική διαδικασία βάση του παλιού κώδικα.

Αρχή 5^η : Κάτι ιδιαίτερα σημαντικό είναι η διασφάλιση της διαφάνειας των πτωχευτικών διαδικασιών (ρευστοποίηση περιούσιας) με το νέο κώδικα. Η επιχείρηση ως σύνολο εκποιείται μετά από απόφαση του δικαστηρίου και με ενσφράγιστες πρόσφορες, τα δε επιμέρους στοιχεία (κινητά ή ακίνητα) με ανοιχτές πρόσφορες, με ταυτόχρονη δήλωση των συμμετοχόντων ότι μετέχουν για τους ευαγούς τους ή ως αντιπρόσωποι άλλων προσκομίζοντας συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο και καταβάλλοντας μια εγγυοδοσία ίση με το 1/3 της τιμής της πρώτης προσφοράς¹⁰. Έτσι εξασφαλίζεται το μη ξεπούλημα μιας επιχείρησης με εξευτελιστικούς όρους. Επίσης ορίζεται και ένα νέο όργανο στην διαδικασία της πτώχευσης «η επιτροπή των πιστωτών» που αποτελείται από τρία μέλη τα οποία εκλέγονται ένας από τους εμπραγματως ασφαλισμένους πιστωτές, ένας από τους γενικούς προνομιούχους (εργαζόμενοι) και ένας από τους ανέγγυους πιστωτές. Το όργανο αυτό παρακολουθεί την πορεία των πτωχευτικών διαδικασιών και δρα επικουρικά στον σύνδικο που εκτελεί τα καθήκοντα του διασφαλίζοντας τον έλεγχο από τη πλευρά των πιστωτών.

¹⁰ Καλλογιαννοπουλος Α. Φωτης (2008) Ελευθερος Τυπος Της Κυριακης.

Αρχή 6^η : Εισάγεται η διαδικασία συνδιαλλαγής υπό δικαστική καθοδήγηση ετσι επιτυγχάνεται συμβιβασμός που ίσως να αποτρέψει την πτώχευση.

Αρχή 7^η : Πολύ σημαντικό είναι ότι σύμφωνα με τον καινούργιο κώδικα προβλέπεται ειδική αντιμετώπιση των μικροπτωχευσαντων δηλαδή αυτών που η αξία της επιχείρησης δεν υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ. Σε αυτές τις περιπτώσεις διασφαλίζεται μεγαλύτερη ταχύτητα στη περάτωση της πτώχευσης. Ο νέος κώδικας με αυτή τη διάταξη επιδιώκει την προστασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (που αποτελούν την πλειοψηφία της ελληνικής επιχειρηματικής δράσης) που δεν κατάφεραν να ικανοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους. Επίσης γίνεται και προσπάθεια διάσωσης τέτοιων επιχειρήσεων που μπορούν να προσφέρουν στην τοπική , εθνική ή κλαδική οικονομία. Δηλαδή μια οικογενειακή επιχείρηση για παράδειγμα, που είναι οικονομικά ενδιαφέρουσα αλλά αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της μπορεί να αφαιρεθεί από την οικογένεια (εφόσον αυτή δεν επιθυμεί την διαχείριση της). Η οικογένεια δεν θα πάει φυλακή αλλά ούτε θα χάσει την ιδιωτική της περιουσία. Η επιχείρηση θα περάσει στα χέρια αυτού που θα αναλάβει την διαχείριση και ανάπτυξη της (πχ. μια τράπεζα).

Ο νέος πτωχευτικός κώδικας ήρθε ως απάντησης στις προκλήσεις των νέων εποχών. Με την έναρξη μιας επιχείρησης ξεκινάει και η ανάληψη του ρίσκου. Οι επιχειρηματίες με τις σημερινές καταστάσεις που εναλλάσσονται μέρα με την μέρα έχουν να αντιμετωπίσουν υψηλά κόστη και αστάθμητους παράγοντες. Ο νέος κώδικας αποτελεί απαντάει σε μια σημαντική ανάγκη εκσυγχρονισμού της ελληνικής εμπορικής νομοθεσίας. Δεν είχαν γίνει αλλαγές εδώ και παρά πολύ καιρό και θα έπρεπε να προσαρμοστεί ο πτωχευτικός κώδικας στην οικονομική ζωή και στις συνθήκες οι οποίες μεταβάλλονται με μεγάλη ταχύτητα και που θα μεταβληθούν ατός μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Το θέμα του συμβιβασμού μεταξύ των επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα και των πιστωτών τους. Είναι αυτό που χαρακτηρίζουμε ως δεύτερη ευκαιρία. Και στις διατάξεις, όπως είναι διατυπωμένες, το σχέδιο προβλέπει τη λεγομένη διαδικασία συνδιαλλαγής, που προϋποθέτει τη συμφωνία του 51% των πιστωτών, αλλά δεν δεσμεύει τους πιστωτές που διαφωνούν.

Οι επιχειρηματίες μπορούν να αποφύγουν τη χρεοκοπία προβλέποντας τις τυχόν δυσκολίες όταν παρακολουθούν προσεκτικά την οικονομική κατάσταση της επιχείρησής τους. Οι ισχύουσες διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου και του δικαίου της αφερεγγυότητας γενικότερα δεν επαρκούν για να δώσουν ικανοποιητικές λύσεις στα προβλήματα που απαντώνται καθημερινά σε μια σύγχρονη οικονομία. Διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ, το ΔΝΤ κ.ά. προτρέπουν τα μέλη τους σε εξορθολογισμό και εκσυγχρονισμό των νομοθεσιών τους, ώστε να μπορούν να διέπουν και τα διεθνώς αναφύομενα φαινόμενα αφερεγγυότητας στο πλαίσιο μιας διαρκώς παγκοσμιοποιούμενης οικονομίας. Ο νέος πτωχευτικός κώδικας συντάχθηκε με βάση τα σύγχρονα πρότυπα κωδίκων της Γερμανίας, Γαλλίας και Ισπανίας, χωρίς να αγνοηθεί η μακρά νομική παράδοση της Ελλάδας

Οι επιμέρους ρυθμίσεις έχουν ως κεντρικούς άξονες βασικές αρχές ή αξιακές επιλογές, οι οποίες, επιγραμματικά, είναι οι ακόλουθες:

-δίνεται προτεραιότητα στη διάσωση·

-παρέχεται μια δεύτερη ευκαιρία·

-αντιμετωπίζεται επιεικέστερα απ' ό,τι μέχρι σήμερα ο καλόπιστος·

στην περίπτωση που δεν τελεσφορήσει η προσπάθεια ανασυγκρότησης της επιχείρησης, υιοθετείται μια πολύ ταχύτερη πτωχευτική διαδικασία·

-διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια·

-εισάγεται η διαδικασία συνδιαλλαγής·

-προβλέπεται ειδική αντιμετώπιση των μικροπτωχεύσεων.

Ο νέος πτωχευτικός κώδικας αρθρώνει ένα απλουστευμένο, σύγχρονο, δίκαιο και λειτουργικό σύστημα ρυθμίσεων με βάση τη δεύτερη ευκαιρία.

Εξάλλου οι επιχειρηματίες που γνώρισαν τη χρεοκοπία δεν πρέπει να χάσουν την αυτοπεποίθησή τους σε ό,τι αφορά την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης¹¹.

Πολλές φορές οι νέοι επιχειρηματίες δεν εκτιμούν σωστά τις κεφαλαιακές ανάγκες τους, θεωρώντας αρκετή την εξεύρεση των κεφαλαίων για την ίδρυση της επιχείρησης. Ωστόσο, η βιωσιμότητα μιας επιχείρησης δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή τον μηχανολογικό εξοπλισμό, αλλά είναι άμεσα συνδεδεμένη με την πραγματοποίηση πωλήσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει λοιπόν η κάλυψη των λειτουργικών ταμειακών αναγκών και η πηγή των απαραίτητων κεφαλαίων. Εξίσου σημαντικό είναι να υπάρχει καταγεγραμμένο επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), το οποίο δίνει τη δυνατότητα στον επιχειρηματία να συγκρίνει τους στόχους που έχει θέσει με ό,τι πραγματικά επιτυγχάνει.

Δεύτερη ευκαιρία σε επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρουσιάζουν αδυναμία αντιμετώπισης των υποχρεώσεων τους προς τους πιστωτές προσφέρει η αναμόρφωση του πλαισίου του πτωχευτικού Δικαίου, οι νέες ρυθμίσεις του οποίου κινούνται στην κατεύθυνση να αμβλυνθούν οι αυστηροί όροι εξόφλησης οφειλών τις επιχειρήσεις σε πτώχευση. Η αναθεώρηση των διατάξεων του Πτωχευτικού Δικαίου ήταν επιβεβλημένη και ουσιαστικά λειτουργεί ενισχυτικά για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

6. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

¹¹ <http://nomothesia.ependyseis.gr>

Έχει εδώ και πολλά χρόνια καταστεί σαφές ότι το ισχύον πτωχευτικό δίκαιο (που ήταν καινοτόμο για την εποχή του) δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες.

Βασικός στόχος του σήμερα ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου είναι η επιβολή κανόνων για την ικανοποίηση περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη, με την εκποίηση της περιουσίας του πτωχού. Η κήρυξη της πτώχευσης επιφέρει εξαιρετικά δυσμενείς συνέπειες σε βάρος του οφειλέτη, ο οποίος στερείται της διαχείρισης της περιουσίας του, και τίθεται στο περιθώριο της διαδικασίας, την οποία κινούν κυρίως ο σύνδικος και οι ισχυρότεροι από τους πιστωτές. Παράλληλα, ο τρόπος εφαρμογής στην πράξη των διατάξεων του ισχύοντος πτωχευτικού δικαίου αφήνει περιθώρια για καταχρηστική εφαρμογή τους τόσο σε βάρος και πιστωτών όσο και σε βάρος του οφειλέτη.

Οι προβλεπόμενες από το ισχύον πτωχευτικό δίκαιο διασφαλίσεις της πτωχευτικής διαδικασίας, (πτωχευτικό δικαστήριο, εισηγητής, σύνδικος) μέσα στο κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο λειτουργίας της πτωχευτικής διαδικασίας, που χαρακτηρίζεται από την υποτίμηση των συμφερόντων του οφειλέτη που πτώχευσε, από πίεση των πιστωτών «να προλάβουν», και από τη μετατροπή της διαδικασίας εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας σε κλειστή διαδικασία στην οποία συχνά συμμετέχουν κερδοσκόποι, δε στάθηκαν ικανές να αποτρέψουν τα κύρια παθολογικά συμπτώματα της πτώχευσης.

Η πτωχευτική διαδικασία αποτελεί αρκετές φορές μέσο καταδολίευσης δανειστών (με προκατασκευασμένες πτωχεύσεις). Μετατρέπεται επίσης σε μέσο λεηλασίας περιουσιακών στοιχείων μεγάλων επιχειρήσεων που κηρύχθηκαν σε πτώχευση, λόγω της μεθόδου που ακολουθείται στις πωλήσεις στις οποίες συνήθως

μετέχουν ομαδοποιημένοι αγοραστές με σκοπό την κερδοσκοπία , χωρίς να υπάρχει καμιά προοπτική διατήρησης της επιχείρησης σε λειτουργία.

Γενικότερα, το σύστημα πτωχευτικού δικαίου στη χώρα μας περιορίστηκε στα στενά όρια της «συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης», χωρίς να λαμβάνει υπ όψη του την επιχείρηση ως οικονομική μονάδα ενταγμένη στην οικονομική διαδικασία, με αποτέλεσμα, να μην υπάρχει καμιά άλλη δυνατότητα, εκτός από την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας οφειλετών – επιχειρήσεων. Το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός των πτωχεύσεων κλείνει λόγω έλλειψης ενεργητικού έχει παγιώσει στην αγορά την αντίληψη ότι όταν μια επιχείρηση πτωχεύσει δεν υπάρχουν ελπίδες για τους πιστωτές να ικανοποιηθούν, και έτσι ούτε οι πιστωτές παίρνουν ουσιαστικά μέρος στην διαδικασία, η οποία εγκαταλείπεται να υπολειτουργεί επί μακρό χρόνο.

Η «συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών» που είναι ο στόχος του πτωχευτικού δεν επιτυγχάνεται, ακόμα και στις πτωχεύσεις που έχουν «περιουσία», αφενός λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο μια επιχείρηση που δεν λειτουργεί απαξιώνεται, αφετέρου με τη μεθοδευμένη δράση «ομαδοποιημένων αγοραστών» που οδηγεί στην μείωση του τιμήματος, εκμεταλλευόμενοι το ότι κύριο ενδιαφέρον είναι η εκποίηση και μόνο της πτωχευτικής περιουσίας, αφού ούτε ο νόμος προβλέπει δυνατότητες διατήρησης της επιχείρησης που πτώχευσε, ούτε οι ομάδες που δρουν κερδοσκοπικά επιδιώκουν την επαύξηση της αξίας της.

Έτσι, και η εισαγωγή, σε μεταγενέστερο χρόνο νομοθετικών ρυθμίσεων για την εξυγίανση και την ειδική εκκαθάριση επιχειρήσεων δε λειτούργησε αποδοτικά.

Η διαδικασία εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, αποδείχθηκε στην πράξη ευάλωτη και με αποτελέσματα κατώτερα των επιδιωκόμενων σε σχέση με την ικανοποίηση των πιστωτών.

Οι συνέπειες από την μη επιτυχή αντιμετώπιση της πτώχευσης εντοπίζονται :

- Στην απώλεια θέσεων εργασίας με ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, ιδίως σε περιπτώσεις πτώχευσης μεγάλων επιχειρήσεων ή παραγωγικών μονάδων.
- Στη μείωση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, με συνέπειες στην εθνική οικονομία.
- Στην απαξίωση και στη συνέχεια στην τμηματική εκποίηση παραγωγικών μηχανημάτων (τις περισσότερες φορές ως «σκράπ»), κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Στη μη ικανοποίηση τελικά των πιστωτών περιλαμβανομένων των εργαζομένων της επιχείρησης που πτώχευσε.

Οι σύγχρονες ανάγκες επιβάλλουν να παύσει η πτώχευση αποτελεί αποκλειστικά μέσο ικανοποίησης των πιστωτών του οφειλέτη που δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, και να γίνει και μέσο για μια διαδικασία αναδιοργάνωσης και συνετής διαχείρισης που θα μπορεί να οδηγήσει και στην ικανοποίηση των πιστωτών και στην διάσωση της επιχείρησης.

Υπό το πρίσμα αυτό, αξιολογείται θετικά ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας, που κατά το πρότυπο του γερμανικού και του ισπανικού δικαίου εισάγει ένα ενιαίο σύστημα πτώχευσης - εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης με κύριο σκοπό την ικανοποίηση των πιστωτών.

Ο νέος πτωχευτικός κώδικας στοχεύει :

Στην μεγιστοποίηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως με τη συνέχιση ή την αναδιοργάνωση της επιχείρησης, όταν αυτό είναι επωφελές για τους πιστωτές·

Στην εξισορρόπηση μεταξύ εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας και αναδιοργάνωσης της επιχείρησης του οφειλέτη·

Στην ισότιμη μεταχείριση των πιστωτών που έχουν την ίδια θέση·

Στην έγκαιρη αποτελεσματική και αμερόληπτη διαδικασία

Στην πρόληψη της πτώχευσης και του πρώιμου διαμελισμού του ενεργητικού του οφειλέτη

Στην θέσπιση προβλέψιμης και διαφανούς διαδικασίας ·

Στην αποτροπή των καταχρήσεων του θεσμού της πτώχευσης μέσω κακόπιστων χειρισμών.

Η εισαγωγή ενιαίου συστήματος εκκαθάρισης και αναδιοργάνωσης με την υπαγωγή του ενιαία στο θεσμό της πτώχευσης αποτελεί ουσιαστικά το σημαντικότερο βήμα για τον εκσυγχρονισμό του πτωχευτικού δικαίου, διότι αίρει την δυνατότητα εμπλοκής των διαδικασιών, με την χρησιμοποίηση της μιας ως τροχοπέδης της άλλης.

Η αδυναμία του οφειλέτη να ικανοποιήσει τους πιστωτές του, δεν οδηγεί, δια μόνης της εκποίησης της περιουσίας του, στην «ικανοποίηση» των πιστωτών.

Προβλέπονται οι διαδικασίες εκείνες που μπορούν να οδηγήσουν στην ικανοποίηση των πιστωτών, χωρίς να καταστεί αναγκαία η τμηματική και εκ τούτου σε απαξία εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας. Παρέχεται στον οφειλέτη η δυνατότητα να προτείνει ο ίδιος την αναδιοργάνωση της επιχείρησής του, πριν περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών. Παρέχεται στους πιστωτές η δυνατότητα να επιλέξουν την ικανοποίησή τους με συμφωνία, μέσω του σχεδίου αναδιοργάνωσης. Έτσι η εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας δεν αποτελεί το μοναδικό μέσο για την συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών.

Σε πρώτη ανάγνωση ο νέος Πτωχευτικός νόμος θέτει τις βάσεις για την αντιμετώπιση της πτώχευσης σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες. Με δεδομένο μάλιστα ότι ρητά αναφέρεται στην κατάργηση των ισχυουσών σήμερα διάσπαρτων ρυθμίσεων για την πτώχευση εξυγίανση και εκκαθάριση, περιορίζει τα περιθώρια παρερμηνείας ή καταχρηστικών μεθοδεύσεων, οι οποίες πάντοτε βρίσκουν στήριγμα

στην πολυνομία, που αποτελεί σύμπτωμα δυσλειτουργίας των θεσμών στην σύγχρονη κοινωνία.

ΜΕΡΟΣ Β' : ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

7. ΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ

7.1. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σε αυτό το τμήμα της εργασίας θα συζητηθούν με στατιστικά στοιχεία κυρίως από μελέτες της ICAP, για τις πτωχεύσεις επιχειρήσεων στην Ελλάδα καθώς και θα γίνει μια συγκριτική ανάλυση ανά ημερολογιακό έτος με σκοπό την εξαγωγή

αποτελεσμάτων. Από στοιχεία της ΕΣΥΕ¹² το ποσοστό των Μικρομεσαίων επιχειρήσω ανέρχεται στο 90, 38% (719.018 επιχειρήσεις) του συνόλου των Ελληνικών επιχειρήσω (795.556 επιχειρήσεις) αποτελώντας έτσι το μεγαλύτερο ποσοστό των εν λειτουργία επιχειρήσεων της Ελληνικής οικονομίας.

Οι επιχειρήσεις αυτές, γνωστότερες από άποψη νομικής μορφής ως Ομόρρυθμες, Ετερόρρυθμες και ατομικές επιχειρήσεις. Αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης μελέτης κάθε φορά που επίκεινται αλλαγές σε νομοθετικές ρυθμίσεις , επιχειρηματικά- επενδυτικά προγράμματα, οικονομικές κυβερνητικές παρεμβάσεις και κανονιστικά πλαίσια. Βάσει της ερευνητικής προσπάθειας προέκυψε ο παρακάτω πίνακας για τις ελληνικές επιχειρήσεις και τα ποσοστά αυτών που τείνουν να είναι ασυνεπείς καθώς και αυτών που κήρυξαν πτώχευση κατά τα έτη 2004-2005.

Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

Πίνακας 3 : Ασυνέπεια και Πτώχευση Συνόλου ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004,πηγη:ICAP

Αυτό που παρατηρείται στο παραπάνω πίνακα είναι η άνοδος τόσο των ασυνεπειών το 2005 σε σχέση με το 2004 σε 3,77% από το 3,21%. Επιπροσθέτως παρατηρείται και η ανοδική πορεία των πτωχευσάντων επιχειρήσεων. Το ποσοστό μεταβολής των πτωχευσάντων επιχειρήσεων από το 2004 στο 2005 ανήλθε στο 54,55%. Στοιχεία που προμήνυαν την δύσκολη οικονομική συγκυρία που θα έκανε την εμφάνιση της παραπέρα. Στην προηγούμενη μελέτη της CAP το 2002-2003

¹² ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, 2002, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

παρατηρήθηκε ότι επιδεινώθηκε η ασυνέπεια των Ελληνικών επιχειρήσεων σε ποσοστό 17,33% αλλά και το ποσοστό πτώχευσεων αυξήθηκε σε ποσοστό 55,54%. Σημαντικό κρίνεται να αναφερθεί ότι το δείγμα που αποτέλεσε αντικείμενο της έρευνας αυτής ήταν 24.954 Ελληνικές Μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Παράμετροι (διαστήματα ομαδοποίησης)	Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
Ομόρρυθμη Επιχείρηση	10.365	343	3,31%	268	2,59%	75	27,99%	7	0,07%	5	0,05%	2	40,00%
Ετερόρρυθμη Επιχείρηση	1.413	55	3,89%	48	3,40%	7	14,58%	2	0,14%	1	0,07%	1	100,00%
Ατομική Επιχείρηση	13.176	543	4,12%	486	3,69%	57	11,73%	8	0,06%	5	0,04%	3	60,00%
Σύνολο	24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

Πίνακας 4. Ασυνέπεια και πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2004-2005 βάσει Νομικής Μορφής, πηγή : ICAP

Αυτό που εξάγεται από τα παραπάνω είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ασυνέπειας παρουσιάζεται από τις ατομικές επιχειρήσεις. Αλλά η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή ασυνέπειας φαίνεται στις ετερόρρυθμες επιχειρήσεις. Επίσης το ποσοστό πτωχεύσεων παρουσιάζεται να είναι μεγαλύτερο στις ετερόρρυθμες επιχειρήσεις.

Παράμετροι (διαστήματα ομαδοποίησης)	Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
Μεταξύ 3 και 7 ετών	6.181	302	4,89%	235	3,80%	67	28,51%	6	0,10%	3	0,05%	3	100,00%
Μεταξύ 8 και 15 ετών	8.227	308	3,74%	271	3,29%	37	13,65%	3	0,04%	2	0,02%	1	50,00%
Μεταξύ 16 και 23 ετών	5.864	194	3,31%	171	2,92%	23	13,45%	6	0,10%	5	0,09%	1	20,00%
Μεγαλύτερη των 23 ετών	4.682	137	2,93%	125	2,67%	12	9,60%	2	0,04%	1	0,02%	1	100,00%
Σύνολο	24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

Πίνακας 5: Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Ηλικίας, πηγή: ICAP

Στο παραπάνω παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ασυνέπειας εμφανίζεται στις επιχειρήσεις με εμπορική παρουσία 3-7 έτη ενώ από την άλλη το μεγαλύτερο ποσοστό πτωχεύσεων στις επιχειρήσεις με δραστηριότητα 16 –23 ετών. Αλλά η ποσοστιαία μεταβολή τόσο για τις ασυνέπειες όσο και στις πτωχεύσεις είναι μεγαλύτερη στις επιχειρήσεις 3-7 χρόνων. Αυτό ίσως έχει να κάνει και με την δύσκολη εναρκτήρια περίοδο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Από τον τρίτο χρόνο αρχίζει στις επιχειρήσεις η επικερδής περίοδο αλλά δεν παύουν να υπάρχουν οι δυσκολίες λόγω του ανταγωνισμού και συνεχίζονται μέχρι την εδραίωση και την αποδοχή της από το αγοραστικό κοινό.

Παράμετροι (διαστήματα ομαδοποίησης)	Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
		Μηδέν	7.734	343	4,43%	300	3,88%	43	14,33%	8	0,10%	4	0,05%
Μεταξύ 1 και 3 εργαζομένων	8.011	275	3,43%	249	3,11%	26	10,44%	6	0,07%	3	0,04%	3	100,00%
Άνω των 3 εργαζομένων	9.209	323	3,51%	253	2,75%	70	27,67%	3	0,03%	4	0,04%	-1	-25,00%
Σύνολο	24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

**Πίνακας 6 : Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Προσωπικού
πηγή:ICAP**

Εδώ παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ασυνεπειών και πτωχεύσεων υφίσταται στις επιχειρήσεις με μηδενικό προσωπικό.

Παράμετροι (διαστήματα ομαδοποίησης)	Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
		Βιομηχανία	8.143	295	3,62%	235	2,89%	60	25,53%	8	0,10%	9	0,11%
Εμπόριο	14.504	563	3,88%	498	3,43%	65	13,05%	9	0,06%	2	0,01%	7	350,00%
Υπηρεσίες	2.307	83	3,60%	69	2,99%	14	20,29%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Σύνολο	24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

**Πίνακας 7 : Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ Επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Προσωπικού
πηγή:ICAP**

Οι επιχειρήσεις του εμπορίου αλλά και οι βιομηχανικές φαίνεται παραπάνω να πλήττονται σε μεγαλύτερο βαθμό έναντι των υπηρεσιών. Οι τελευταίες φαίνεται να παρουσιάζουν μια πιο αξιόπιστη επιχειρηματική δράση. Ενδεικτική είναι η ποσοστιαία άνοδος (350%) των πτωχέσεων στις εμπορικές επιχειρήσεις.

Παράμετροι (διαστήματα ομαδοποίησης)	Δείγμα	Ασυνέπεια 2005		Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Ασυνέπειας 2005-2004		Πτώχευση 2005		Πτώχευση 2004		Μεταβολή Πτώχευσης 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
έως 147.000	13.605	548	4,03%	470	3,45%	78	16,60%	8	0,06%	5	0,04%	3	60,00%
από 147.001 έως 440.000	4.252	145	3,41%	142	3,34%	3	2,11%	4	0,09%	1	0,02%	3	300,00%
από 440.001 έως 1.470.000	4.944	180	3,64%	139	2,81%	41	29,50%	3	0,06%	4	0,08%	-1	-25,00%
άνω των 1.470.000	2.153	68	3,16%	51	2,37%	17	33,33%	2	0,09%	1	0,05%	1	100,00%
Σύνολο	24.954	941	3,77%	802	3,21%	139	17,33%	17	0,07%	11	0,04%	6	54,55%

Πίνακας 8 : Ασυνέπεια και Πτώχευση ΜΜΕ επιχειρήσεων 2005-2004 βάσει Πωλήσεων, πηγή:ICAP

Όσον αφορά το βαθμό ασυνέπειας φαίνεται στον παραπάνω πίνακα από καμία χώρα δεν μείωσε το ποσοστό ασυνέπειας. Ενώ οι περισσότερες ασυνέπειες εμφανίζονται στις επιχειρήσεις με πωλήσεις έως 147.000 ευρώ. Ενώ βλέπουμε ότι οι πτωχέσεις μειώθηκαν στις επιχειρήσεις με τσίρο άνω των 1.470.000 ευρώ.

Γεωγραφική Περιοχή	Δείγμα	Συνολική Ασυνέπεια 2005		Συνολική Ασυνέπεια 2004		Μεταβολή Συνολικής Ασυνέπειας 2005-2004	
		Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.	Αριθμ.	Ποσοσ.
Αττική	9.539	358	3,75%	308	3,23%	50	16,23%
Ήπειρος & Δυτική Ελλάδα	1.573	68	4,32%	63	4,01%	5	7,94%
Θεσσαλία	1.827	66	3,61%	52	2,85%	14	26,92%
Θράκη	977	39	3,99%	36	3,68%	3	8,33%
Κρήτη	1.162	40	3,44%	37	3,18%	3	8,11%
Μακεδονία (Δυτική & Κεντρική)	6.459	257	3,98%	221	3,42%	36	16,29%
Νησιά Αιγαίου (Βόρειο & Νότιο)	1.050	50	4,76%	29	2,76%	21	72,41%
Νησιά Ιονίου	346	17	4,91%	11	3,18%	6	54,55%
Πελοπόννησος	1.083	26	2,40%	27	2,49%	-1	-3,70%
Στερεά Ελλάδα & Έυβοια	938	37	3,94%	29	3,09%	8	27,59%
Σύνολο	24.954	958	3,84%	813	3,26%	145	17,84%

Πίνακας 9: Εξέλιξη πιστοληπτικής Ικανότητας ΜΜΕ 2005-2004 βάσει γεωγραφικής περιοχής, πηγή: ICAP

Βάσει του παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι το ποσοστό συνολικής ασυνέπειας μειώθηκε μεταξύ το 2004-2005 για την περιοχή της Πελοποννήσου ενώ άνοδο το ποσοστού συνολικής ασυνέπειας παρουσιάζεται στην περιοχή των νησιών του Αραιού. Αυτό μπορεί να δικαιολογηθεί από την πτώση της τουριστικής κίνησης κατά την περίοδο εκείνη η οποία συντέλεσε στην ανικανότητα ικανοποίησης των

υποχρεώσεων των επιχειρήσεων σε αυτές τις περιοχές που κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα αποτελεί ο τουρισμός.

7.2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΑΕ-ΕΠΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 3 ΕΤΩΝ

Από τη μελέτη της εξέλιξης της συναλλακτικής συμπεριφοράς των ΑΕ-ΕΠΕ επιχειρήσεων, παρατηρείται ότι το ποσοστό των ασυνεπών επιχειρήσεων παρουσιάζει σταθεροποιητική τάση τη 2ετία 2005-2006, ενώ μειώνεται το έτος 2007.

Με βάση τα στοιχεία τα οποία αποτυπώνονται στο παρακάτω πίνακα παρατηρείται ότι το συνολικό ποσοστό ασυνέπειας, πτωχεύσεις και καθυστερήσεις πληρωμών για το 2006 σε σχέση με το 2005 αυξήθηκε κατά 0,51% ενώ το ίδιο ποσοστό για το 2007 σε σχέση με το 2006 μειώθηκε κατά 15,35%.

Αντίστοιχα οι πτωχεύσεις για το 2006 σε σχέση με το 2005 μειώθηκαν κατά 30,23% ενώ για το 2007 σε σχέση με το 2006 μειώθηκαν κατά 26,67%.

Έτος	Σύνολο επιχειρήσεων	Πτωχεύσεις	Καθυστερήσεις	Ποσοστό Ασυνέπειας
2005	21.122	0,52%	3,57%	3,89%
2006	22.777	0,30%	3,71%	3,91%
2007	20.305	0,22%	3,09%	3,31%

Πίνακας 10: Εξέλιξη συναλλακτικής συμπεριφοράς την περίοδο 01/01/2005 – 31/12/2007¹³

Αναλυτικότερα, από την εξέταση της εξέλιξης της συναλλακτικής συμπεριφοράς προκύπτουν τα παρακάτω:

¹³ ICAP ΑΕ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΑΙΟΣ 2008)

Έτος 2005. Από τις 21.822 ΑΕ-ΕΠΕ επιχειρήσεις που διαβαθμίστηκαν το 2005, 849 ή 3,89% εμφάνισαν συνολική ασυνέπεια. Αναλυτικότερα, 93 επιχειρήσεις πτώχευσαν (0,43%) ενώ 756 εμφάνισαν καθυστερήσεις πληρωμών (3,46%).

Έτος 2006. Από τις 22.676 ΑΕ-ΕΠΕ επιχειρήσεις που διαβαθμίστηκαν το 2006, 887 ή 3,91% εμφάνισαν συνολική ασυνέπεια. Αναλυτικότερα, 69 επιχειρήσεις πτώχευσαν (0,30%) ενώ 818 εμφάνισαν καθυστερήσεις πληρωμών (3,61%).

Έτος 2007. Από τις 20.304 ΑΕ-ΕΠΕ επιχειρήσεις που διαβαθμίστηκαν το 2007, 673 ή 3,31% εμφάνισαν συνολική ασυνέπεια. Αναλυτικότερα, 44 επιχειρήσεις πτώχευσαν (0,22%) ενώ 629 εμφάνισαν καθυστερήσεις πληρωμών (3,09%).

8. ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2008-ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ).

Οι εντονότερες πτωχεύσεις στις τηλεπικοινωνιακές εταιρείες στην Ελλάδα κάτι που έφερε η κρίση, μειώνοντας περαιτέρω τον αριθμό των «παικτών» που μένουν στην αγορά και φιλοδοξούν πλέον σε ενισχυμένο μερίδιο λόγω του μικρότερου ανταγωνισμού. Η teledome είναι μια από τις εταιρίες που δεν άντεξαν στην αγορά, ενώ είχαν προηγηθεί η Altec telecom και η Lannet που κατέθεσαν αίτηση πτώχευσης και συνδιαλλαγής με βάση τον πτωχευτικό κώδικα αντίστοιχα.

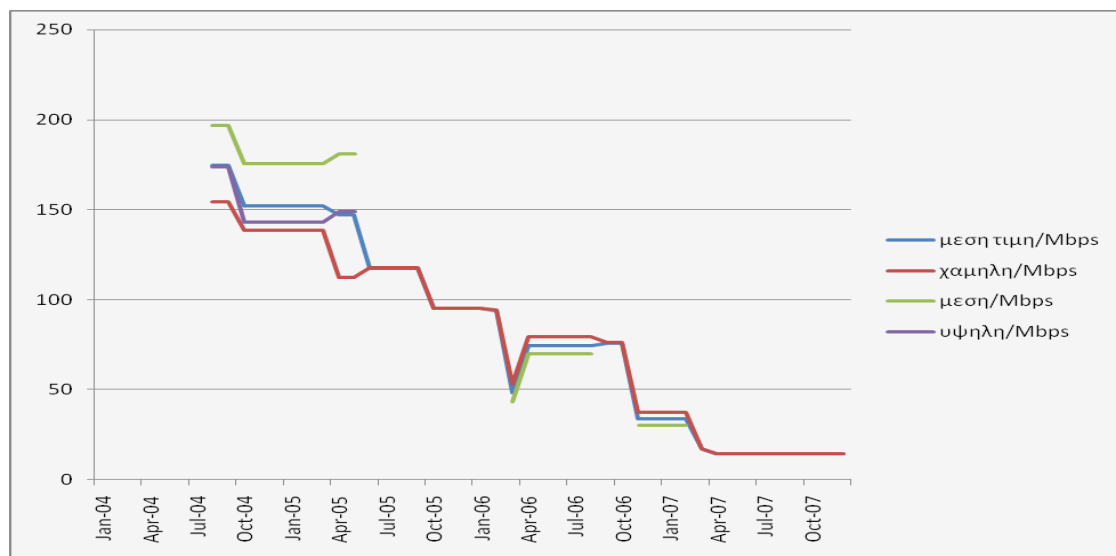
Μετά από τις τελευταίες αυτές εξελίξεις το τοπίο στην αγορά γίνεται σαφώς πιο ξεκάθαρο καθώς οι περισσότερες εναπομείνουσες εταιρείες διαθέτουν ισχυρή πελατειακή βάση και μετόχους που δείχνουν διατεθειμένοι να στηρίξουν τις απαιτούμενες επενδύσεις. Το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς διαθέτει σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία η Forthnet, ενώ ακολουθούν οι Tellas και hellas online. Τη λίστα συμπληρώνουν οι On Telecoms, η Algonet, η NetOne και η Cosmoline. Οι τρεις τελευταίες πάντως δεν έχουν ακόμη σημαντικό μέγεθος και η παρουσία τους στην αγορά δεν είναι τόσο έντονη όσο των τεσσάρων μεγαλύτερων.

Παρακάτω θα εξεταστούν οι τρεις τηλεπικοινωνιακές εταιρείες που υπέστησαν ανεπανόρθωτα το πλήγμα του ανταγωνισμού και κατέληξαν συν πτώχευση ή στην διαδικασία της συνδιαλλαγής. Η τελευταία διαδικασία αποτέλεσε καινοτομία στον νέο πτωχευτικό κώδικα και θα εξεταστεί παρακάτω αν αυτός συντέλεσε και βοήθησε στην διάσωση και στην επέκταση των δραστηριοτήτων κάποιων από αυτές. Θα γίνει αναφορά από την έναρξη των διαδικασιών μέχρι την άσχημη οικονομική συγκυρία που κάποιες τις έπληξε ανεπανόρθωτα.

8.1. Η περίπτωση της TELEDOME

Η TELEDOME A.E.B.E.¹⁴ ήταν μία από τις πρώτες εταιρείες στην Ελλάδα που δραστηριοποιήθηκαν στο χώρο των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ήδη από το 1996. Στις 30 Ιουνίου 1999 η εταιρεία έλαβε από την ΕΕΤΤ Γενική Άδεια Παροχής στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, μέσω της οποίας άρχισε και τυπικά η δραστηριοποίηση της εταιρείας στην αγορά τόσο των οικιακών όσο και των εταιρικών πελατών. Η TELEDOME έχτισε το δικό της, ιδιόκτητο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, προκειμένου να προσφέρει υψηλή ποιότητα υπηρεσιών μέσα από καινοτόμες και ανταγωνιστικές λύσεις. Έτσι, η TELEDOME κατάφερε να είναι, από τα πρώτα στάδια απελευθέρωσης της τηλεπικοινωνιακής αγοράς, ένας ολοκληρωμένος τηλεπικοινωνιακός πάροχος, Το 2003 αποτέλεσε σημαντική χρονιά - σταθμό για την εταιρεία, καθώς παρουσίασε αύξηση του κύκλου εργασιών της κατά 60% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Παράλληλα προχώρησε στην αγορά ασυρματικού δικτύου, το οποίο την κατέστησε πέμπτη εταιρεία με ιδιόκτητη τηλεπικοινωνιακή υποδομή στην Ελλάδα. Με αυτό το δίκτυο κατάφερε να διευρύνει την πελατειακή της βάση στην Ελληνική επικράτεια.

14

Διάγραμμα 1. Η τιμολογιακή πορεία της Teledome

Η εταιρεία είχε δαπανήσει ανέλαβε ένα μεγάλο χρηματικό κόστος για την δημιουργία ιδιόκτητου δικτύου, έτσι οι δυσμενείς συνέπειες της επενδυτικής αυτής πρωτοβουλίας δεν άργησαν να κάνουν την εμφάνιση τους.

Ωστόσο, η εταιρεία εμφάνιζε κέρδη και όπως η ίδια είχε ανακοινώσει πραγματοποιήσε έξι συνεχόμενες κερδοφόρες χρήσεις μέχρι το 2006. Το 2008, σύμφωνα με άλλη ανακοίνωση υποστηριζόταν ότι «τα αποτελέσματα της εταιρείας, παρά την κάμψη της κερδοφορίας της κατά το 2ο εξάμηνο του 2007, την κατατάσσουν και πάλι στην πρώτη θέση μεταξύ των παροχών σταθερής τηλεφωνίας με μη δεσπόζουσα θέση στην αγορά, τόσο ως προς το θετικό EBITDA ύψους €2.100.000, όσο και ως προς τα κέρδη μετά φόρων»¹⁵.

¹⁵ <http://www.capital.gr>

Η πραγματικότητα είναι όμως ότι από το 2006 η Teledome άρχισε να αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας και είχε εμπλακεί σε μια αέναη δικαστική διαμάχη με τον ΟΤΕ, αμφισβητώντας χρέη προς τον Οργανισμό, που με τη σειρά του είχε διακόψει αρκετές φορές τα κυκλώματα της εταιρείας, προκαλώντας πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των πελατών της. η εταιρεία υπάχθηκε στη διαδικασία συνδιαλλαγής το Φεβρουάριο του 2008 στα πλαίσια του νέου πτωχευτικού κώδικα για να αντέξει παρά τις οικονομικές της δυσχέρειες.

«Ο ΟΤΕ όμως ανακοίνωσε το Σεπτέμβριο του 2008 ότι προχωρεί σε προσωρινή διακοπή παροχής ορισμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς την εταιρεία λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών της προς αυτόν. Η εταιρεία αδυνατούσε να ανταποκριθεί στις συμβατικές της οικονομικές υποχρεώσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ παρήλθε η προθεσμία που όριζε η διαδικασία συνδιαλλαγής (ένταξη στις διατάξεις του άρθρου 99 του Ν. 3588/2007 - νέος πτωχευτικός κώδικας).

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών με την υπ' αριθμ. 670/2008 αμετάκλητη απόφαση του, άνοιξε την διαδικασία συνδιαλλαγής για την TELEDOME AEBE δυνάμει του άρθρου 99 παρ. 1 Ν. 3588/2007, μετά από αίτημα της εταιρείας. Το Δικαστήριο στην απόφαση του, η οποία εξεδόθη σε αντιδικία με τον ΟΤΕ, αφού εκείνος είχε ζητήσει να απορριφθεί η αίτηση συνδιαλλαγής της TELEDOME.

Εν συνεχεία, η αιτούσα προσπάθησε να εξεύρει νέα κεφάλαια αναγκαία για τη χρηματοδότηση της με την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο AIM (Alternative Investment Market) του Λονδίνου, η οποία ήταν εφικτή και θα ελάμβανε χώρα μέχρι το Σεπτέμβριο του 2007, αφού δεν προέκυψε κανένα οικονομικής ή νομικής φύσεως κώλυμα από τους οικείους ελέγχους που διενεργήθηκαν από την ελεγκτική εταιρία

“Grant Thornton UK LLP” και το δικηγορικό γραφείο TODS MURRAY LLP. Πλην, όμως, η εισαγωγή αυτή δεν ολοκληρώθηκε για λόγους μη αναγόμενους σε υπαιτιότητα της αιτούσας, αφού τα όργανα της αιτούσας δέχθηκαν πρόταση εξαγοράς του 100% της εταιρίας από την εισηγμένη στο ΧΑΑ εταιρία με την επωνυμία INTPAKOM ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Από 22.1.2008¹⁶ δύο εξώδικες δηλώσεις του Ο.Τ.Ε. κάλεσαν την Teledome σε εξόφληση των οφειλών της εντός 30 εργασίμων ημερών, επ’ απειλή διακοπής των παρεχομένων υπηρεσιών του, η οποία θα είχε ως άμεση και αναπότρεπτη συνέπεια την παύση της λειτουργίας της αιτούσας και την οικονομική καταστροφή της, αν και είχαν προηγηθεί διαρκείς διαπραγματεύσεις μεταξύ των αρμοδίων οργάνων των δύο εταιριών μέχρι και 11.1.2008 και είχε καταρτισθεί σχέδιο συμβάσεως περί διακανονισμού της αποπληρωμής των μη αμφισβητούμενων από την αιτούσα προς συνδιαλλαγή οφειλών της ύψους 8.639.287,48 ευρώ”

Η ένδικη αίτηση ανοίγματος της διαδικασίας θεωρήθηκε βάσιμη λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι η συνέχιση της λειτουργίας της αιτούσας και η οικονομική ανάκαμψή της με τη σύμπραξη των δανειστών της στο πλαίσιο της διαδικασίας συνδιαλλαγής είναι το μόνο μέσο που διασφαλίζει την εξόφληση των απαιτήσεων τρίτων. Από τον Οκτώβριο του προηγούμενου έτους ξεκίνησε η διαδικασία συνδιαλλαγής η οποία όπως ορίζει ο νόμος διαρκεί 2 μήνες.,

Την τελευταία φορά, στα μέσα Σεπτέμβρη η εταιρεία είχε καταθέσει μήνυση κατά του ΟΤΕ για το συγκεκριμένο θέμα, κατηγορώντας τον για παρακώλυση τηλεπικοινωνιών και κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης του. Οι εταιρείες αντάλλαξαν εκατέρωθεν ανακοινώσεις και τελικά στα μέσα Νοέμβρη και σύμφωνα με ανακοίνωση του ΟΤΕ, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών απέρριψε ως αβάσιμους του ισχυρισμούς της εταιρείας που κατηγορεί ως παράνομο τον ΟΤΕ για

¹⁶

τη διακοπή των κυκλωμάτων της. Σύμφωνα με την ίδια απόφαση «ο ΟΤΕ έχει συμμορφωθεί με την δικαστική απόφαση, η οποία ορίζει την 16/12/2008 ως νέα καταληκτική ημερομηνία της διαδικασίας συνδιαλλαγής. Μέχρι τότε η Teledome θα έπρεπε να ικανοποιήσει τις τρέχουσες οφειλές της, προκειμένου ο ΟΤΕ να μην διακόψει εκ νέου την παροχή υπηρεσιών προς αυτήν». Κάτι στο οποίο η εταιρεία δεν φάνηκε συνεπής λόγω της οικονομικής της κατάστασης αλλά και λόγω του παγκόσμιου οικονομικού κλίματος που υπό άλλες συνθήκες

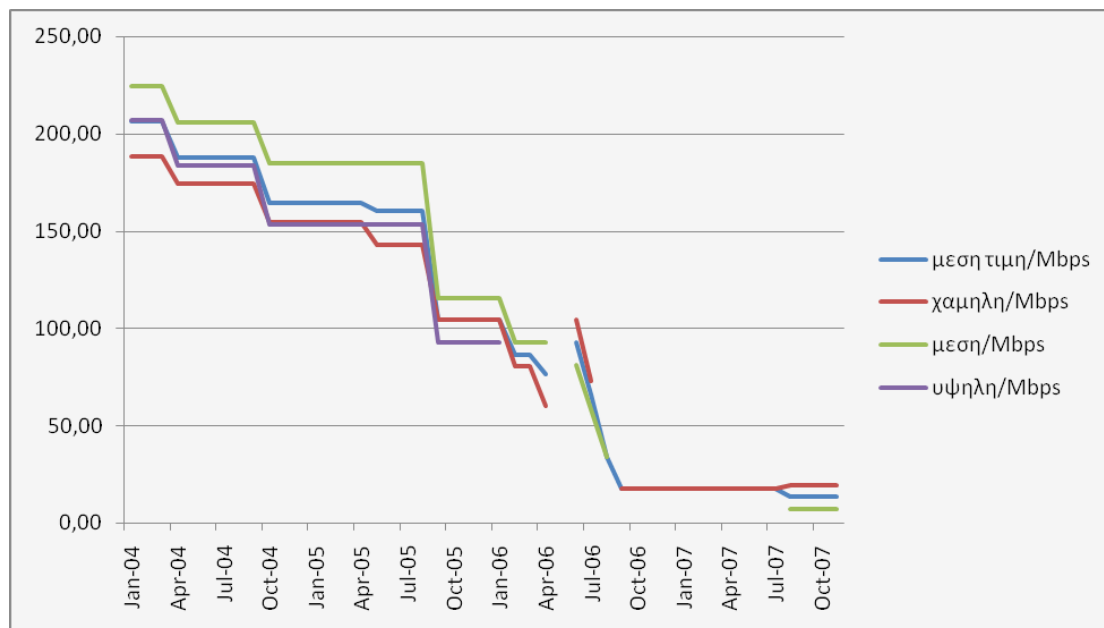
Επιπλέον, στις αρχές Οκτώβρη, η ΕΕΤΤ αποφάσισε τη λήψη προσωρινών μέτρων κατά της Teledome καθώς υποβλήθηκαν καταγγελίες καταναλωτών, οι οποίες αφορούσαν αιτήματα διακοπής της σύνδεσης με την εταιρεία και μεταφοράς της σύνδεσης σε ανταγωνιστές, αιτήματα τα οποία αρνήθηκε να αποδεχτεί. Όπως ανέφερε η ανακοίνωση της ρυθμιστικής αρχής, οι καταναλωτές παρέμεναν εγκλωβισμένοι στο δίκτυο της Teledome, ενώ ταυτόχρονα αδυνατούσαν να κάνουν χρήση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Η εταιρεία Teledome τελικά στις 30/12/2008 κατέφυγε στην κήρυξη πτώχευσης.

8.2 Η περίπτωση της Altec Telecoms

Κατά τη διάρκεια του 1993 επιτεύχθηκε μια σημαντική συνεργασία με την Hewlett Packard σύμφωνα με την οποία η ALTEC ανέλαβε τη διανομή των προϊόντων της Hewlett Packard (PCs, Scanners, Εκτυπωτές, Αναλώσιμα). Το 1995 αποτέλεσε μία χρονιά σταθμό για την εταιρία. Παράλληλα με την αλματώδη ανάπτυξη των μεγεθών της και τη διεύρυνση του μεριδίου αγοράς της, η ALTEC ολοκλήρωσε με επιτυχία την εισαγωγή της στην Παράλληλη Αγορά του Χ.Α. Ταυτόχρονα, προχώρησε σε μία σειρά σημαντικών επιχειρηματικών κινήσεων, με σκοπό την εξάπλωση των δραστηριοτήτων της σε νέες αγορές, μέσω εξαγορών και σύναψη σημαντικών συνεργασιών. Τον Νοέμβριο του 1996, η ηγετική θέση της ALTEC και των θυγατρικών της σφραγίζεται με μια επιλογή στρατηγικής σημασίας, τη συνεργασία της με την IBM, τη μεγαλύτερη εταιρία πληροφορικής σε παγκόσμιο επίπεδο. Το 1997, η ALTEC ανέλαβε τη διανομή των προϊόντων της Intel, της μεγαλύτερης εταιρίας στον κόσμο στην παραγωγή επεξεργαστών για Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές. Την ίδια χρονιά πραγματοποιεί τη μετάταξή της στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αντλώντας συνολικά κεφάλαια ύψους 6,5 δις δρχ. Στην τριετία 1998-2000, η εταιρία ακολούθησε μία δυναμική επεκτατική πολιτική στο χώρο της Υψηλής Τεχνολογίας, μέσα από εξαγορές, στρατηγικές συνεργασίες και ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων. Η εδραίωση της παρουσίας του Ομίλου σε όλους τους επιμέρους τομείς της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών αποτελεί το επιστέγασμα μιας σειράς συστηματικών προσπαθειών και ώριμων επιχειρηματικών αποφάσεων. Το 2001, αποφασίστηκε η ριζική αναδιάρθρωση

των εταιριών του Ομίλου ALTEC, με τη συγχώνευση δι' απορροφήσεως των εταιριών SYSWARE, UNISOFT και STAT από την ALTEC, δημιουργώντας την ισχυρότερη εταιρία νέας τεχνολογίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Διάγραμμα 2: Η τιμολογιακή πορεία της Altec

Η αξία της συμμετοχή της Altec ABEE στην ALTEC TELECOMS ανέρχονταν στα ευρώ 19,6 εκ., οι απαιτήσεις της μητρικής εταιρείας από την ALTEC TELECOMS ανέρχονταν στα ευρώ 28,8 εκ., οι εγγυήσεις της μητρικής εταιρείας για τη θυγατρική ALTEC TELECOMS βρισκόταν στο ποσό των 1,2 εκ ευρώ., ενώ τα αναμενόμενα έσοδα της μητρικής εταιρείας από εργασίες σε εξέλιξη στην θυγατρική ALTEC TELECOMS ανέρχονταν στα ευρώ 31 εκ. περίπου.

Η ALTEC TELECOMS άρχισε να αντιμετωπίζει προβλήματα, κυρίως ρευστότητας, ενώ εντονότατα έγιναν το 2008. Η εταιρεία ήταν σε δύσκολη θέση να καλύψει τις υποχρεώσεις της και η κατάσταση ολοένα και χειροτέρευε.

Έτσι ήρθε η αίτηση για κήρυξη πτώχευσης στο αρμόδιο Δικαστήριο η Altec Telecoms, λόγω επαπειλούμενης οικονομικής αδυναμίας κατ' άρθρ. 3 παρ. 2 του Πτωχευτικού Κώδικα. Ωστόσο, η Εταιρεία σκόπευε, με στόχο τη διάσωση, την εξυγίανση και την καλύτερη αξιοποίησή της να υποβάλει στο πτωχευτικό δικαστήριο πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης.

Η Altec Telecoms αρχικά επιχείρησε να αποφύγει την πτώχευση καταθέτοντας στις 25 Σεπτέμβρη 2008 αίτηση για την έναρξη διαδικασίας συνδιαλλαγής, για την επίτευξη συμφωνίας με τους πιστωτές της και σκοπό τη σταδιακή άρση των οικονομικών δυσκολιών της, την ομαλή συνέχιση της δραστηριότητάς της, την διατήρηση των θέσεων εργασίας και την εν γένει συνέχιση της λειτουργίας της. Ως ύστατη προσπάθεια συνέχισης της λειτουργίας της και με σκοπό την οικονομική της ανάκαμψη, η διοίκηση της ALTEC TELECOMS, υπέβαλλε στις 25/9/2008 αίτηση περί ανοίγματος διαδικασίας συνδιαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 99 του ν. 3588/2007.

Ταυτόχρονα, η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση για λήψη προληπτικών μέτρων και έκδοση προσωρινής διαταγής, ζητώντας να υποχρεωθεί ο ΟΤΕ να επαναφέρει την παροχή υπηρεσιών του στο ελάχιστο απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία της εταιρείας, μέχρι την έκδοση της επικυρωτικής της συμφωνίας με τους πιστωτές της αποφάσεως. Η ως άνω επανασύνδεση των κυκλωμάτων της εταιρείας στο ελάχιστο απαραίτητο ήταν απολύτως αναγκαία για τη συνέχιση της λειτουργίας της, ούτως ώστε η διαδικασία συνδιαλλαγής να έχει πρακτική σημασία και να μπορεί να υλοποιηθεί.

Λίγες όμως ημέρες αργότερα, η εταιρεία κατηγόρησε τον ΟΤΕ ότι διέκοψε παράνομα και καταχρηστικά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης ενώ –όπως υποστήριζε- είχε ήδη υποβληθεί πρόταση για την ολοσχερή εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της¹⁷. Το γεγονός αυτό σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, είχε ως αποτέλεσμα «την τεράστια υλική και ηθική ζημία στην εταιρεία, καθώς από την στιγμή εκείνη αδυνατούσε να παράσχει απρόσκοπτα υπηρεσίες προς τους πελάτες της, ενώ η βλάβη της φήμης και της επαγγελματικής υπόστασης, οδήγησε πλήθος συνδρομητών σε μαζική «εγκατάλειψη» της εταιρείας, χωρίς μάλιστα να προβαίνουν σε εξόφληση των οφειλών τους για τις υπηρεσίες που τους είχαν ήδη παρασχεθεί».

Στο γεγονός αυτό απέδωσε την αδυναμία της να συνεχίσει τη λειτουργία της και την ίδια ημέρα, στις 17 Οκτωβρίου, υπέβαλλε αίτηση πτώχευσης. Σύμφωνα με ανεπίσημα στοιχεία που είχαν δει εκείνη την περίοδο τη δημοσιότητα, η πελατειακή της βάση αποτελούνταν από περίπου 40.000 καταναλωτές στη σταθερή τηλεφωνία και 25.000 για γρήγορη πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Η Διοίκηση θεωρεί πως οι επιπτώσεις της παρούσας κατάστασης της ALTEC TELECOMS προς τον Όμιλο Altec θα είναι σημαντικές, αλλά δεν θα είναι ικανές να δημιουργήσουν πρόβλημα στην συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ομίλου".

Μετά από αυτά, έγινε πλέον σαφές ότι η ALTEC TELECOMS δεν θα μπορούσε να λειτουργεί, να παρέχει υπηρεσίες και να έχει έσοδα, μέχρι την έκδοση της επικυρωτικής της συμφωνίας με τους πιστωτές της Εταιρείας απόφασης, με αποτέλεσμα η διαδικασία συνδιαλλαγής να καταστεί άνευ πρακτικού περιεχομένου και η εταιρεία παραιτήθηκε από το δικόγραφο της αιτήσεως συνδιαλλαγής με την δήλωση παραιτήσεώς της..

¹⁷

Η αίτηση της εταιρείας περί λήψεως προσωρινής διαταγής με το ανωτέρω περιεχόμενο, εκδικάστηκε στις 2/10/2008. Την ίδια ημέρα εκδόθηκε απόφαση, η οποία δεν έκανε δεκτό το αίτημα της ALTEC TELECOMS για επανασύνδεση ενός ελάχιστου ποσοστού των κυκλωμάτων της, ούτως ώστε η εταιρεία να μπορέσει να συνεχίσει τη λειτουργία της και να διατηρήσει τους πελάτες της. Αποτέλεσμα της απόρριψης του αιτήματός μας ήταν το σημαντικότερο περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας, το πελατολόγιο της, να συρρικνώνεται ακόμη ταχύτερα και έτσι να επιδεινώνεται συνεχώς η οικονομική της κατάσταση, αφού πλέον τα έσοδα τείνουν να γίνουν μηδενικά.

Λόγω όμως των προαναφερθέντων πραγματικών περιστατικών και βάσει της σημερινής οικονομικής κατάστασης της ALTEC TELECOMS, η οποία χαρακτηρίζεται από ασφυκτικό πρόβλημα ρευστότητας, προβλέπεται με βεβαιότητα ότι η Εταιρεία θα περιέλθει σε γενική και μόνιμη αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της. Τα ως άνω δηλαδή ασφυκτικά προβλήματα ρευστότητας οδηγούν εν τέλει την ALTEC TELECOMS σε μία αναπόδραστη κατάσταση επαπειλούμενης παύσης πληρωμών. Για τον λόγο αυτό, η ALTEC TELECOMS θα καταθέσει σήμερα, 17/10/2008, αίτηση στο αρμόδιο Δικαστήριο για κήρυξη πτώχευσης, λόγω επαπειλούμενης οικονομικής αδυναμίας κατ' άρθρ. 3 παρ. 2 του Πτωχευτικού Κώδικα.

8.3. Η περίπτωση της Lannet

Η Lannet Communications ξεκίνησε την εμπορική της δραστηριότητα το 1999 προσφέροντας πρωτοποριακές υπηρεσίες και ολοκληρωμένες λύσεις τηλεπικοινωνιών που απευθύνονται τόσο στους Ιδιώτες όσο και στις σύγχρονες Επιχειρήσεις¹⁸. Η εταιρεία εξυπηρετούσε τους πελάτες της μέσω του ιδιόκτητου Πανελλαδικού της δικτύου. Το φάσμα των υπηρεσιών που παρέχει η εταιρεία περιλαμβάνει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο Internet καθώς και ευρυζωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προσφέρονται σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικές τιμές. Το 2005 ναυάγησε το σχέδιο που εκπονήθηκε με τη σουηδική εταιρεία Swedtel με την οποία είχε υπογραφεί σχετική συμφωνία. Μάλιστα στο πλαίσιο της συμφωνίας αυτής η Swedtel είχε αναλάβει και ενεργό ρόλο στη διοίκηση. Ακόμη, το 2005, η εταιρεία πραγματοποίησε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 15,4 εκατ. ευρώ και συνήψε μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο από τη Mediterranean Telecom, ύψους 5,72 εκατ. ευρώ. Την επόμενη χρονιά εισήλθε στην αγορά των ευρυζωνικών υπηρεσιών, προσφέροντας προηγμένες υπηρεσίες ADSL σε οικιακούς πελάτες και εταιρείες, εξέδωσε μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο, επίσης, από τη Mediterranean Telecom, ύψους 20,57 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα εξαγόρασε την τηλεπικοινωνιακή εταιρεία Columbia Telecom.

Το 2007 εγκαινιάστηκε η στρατηγική συνεργασία με την Orange Business Services για τη διάθεση των ευρυζωνικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και άρχισε να διαθέτει το livebox, προϊόν συνεργασίας με τις France Telecom/Orange. Επίσης απορρόφησε και την Telepassport Hellas AE, μία από τις πρώτες εναλλακτικές τηλεπικοινωνιακές εταιρείες, με μεγάλα προβλήματα οφειλών προς τον ΟΤΕ.

Ο κ. Θωμάς Λαναράς παρουσιάστηκε πολλά υποσχόμενος για το δημιούργημά

¹⁸ <http://www.lannet.gr>

του στις τηλεπικοινωνίες αποσκοπώντας στη δημιουργία ενός εναλλακτικού τηλεπικοινωνιακού παρόδου. Η επιδείνωση της κατάστασης για τη Lannet δεν συνέβη ξαφνικά. Τα προβλήματα για την εταιρεία άρχισαν να διαφαίνονται από τον προηγούμενο χρόνο, όταν για οφειλές της προς τον ΟΤΕ, ύψους περίπου 3 εκατ. ευρώ, ο Οργανισμός είχε προχωρήσει σε διακοπή του κυκλώματός της, με συνέπεια περίπου 35.000 πελάτες της να βρεθούν χωρίς τηλέφωνο και δίκτυο. Έπειτα από έκδοση εγγυητικής επιστολής ο ΟΤΕ επανασυνέδεσε το κύκλωμα.

Η Lannet, ακόμη δεν έχει κηρύξει πτώχευση και αγωνίζεται να μειώσει το κόστος της προκειμένου να ξεπεραστεί η κρίση και να αναζητήσει λύσεις στη συνέχεια. Για το λόγο αυτό είχε υποβάλλει αίτημα για την έναρξη της Διαδικασίας Συνδιαλλαγής με τους πιστωτές και τους προμηθευτές που ορίζεται από τον νέο Πτωχευτικού Κώδικα. Η αίτηση εκδικάστηκε στις 15 Οκτωβρίου και εταιρεία έλαβε προσωρινή διαταγή για την αναστολή οιασδήποτε διαδικασίας εκτέλεσης για χρονικό διάστημα αρχικά 30 ημερών και στη συνέχεια μία παράταση που έληξε στις 17 Δεκεμβρίου. Σύμφωνα με στελέχη της εταιρείας, δόθηκε νέα παράταση, χωρίς να γίνουν ωστόσο γνωστές οποιεσδήποτε λεπτομέρειες.

Σύμφωνα με τις λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας τα οικονομικά αποτελέσματα του εννεαμήνου εμφάνισαν ζημίες μετά φόρων και δικαιωμάτων μειοψηφίας της τάξης των 33,8 εκατ. ευρώ από ζημίες 7,54 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο τζίρος της εταιρείας συρρικνώθηκε σε ποσοστό

34,6%, διαμορφούμενος στα 28,28 εκατ. ευρώ έναντι 43,25 εκατ. ευρώ το εννεάμηνο του 2007¹⁹.

Η εταιρεία πλέον έχει οδηγηθεί σε αδιέξοδο και σε περίπτωση που η διοίκησή της δεν προβεί σε εξεύρεση κεφαλαίων, ώστε να μπορέσει να καλύψει τα καθημερινά λειτουργικά έξοδά της και να εξοφλήσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον ΟΤΕ, οδεύει οριστικά σε κλείσιμο.

Πάντως μέχρι και σήμερα εκτελούνται προσπάθειες για ανεύρεση χρηματοδότησης και την ενίσχυση της ρευστότητας της Εταιρείας με την συμμετοχή ή και μη νέων επενδυτών στο μετοχικό κεφάλαιο της. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ο πρόεδρος της εταιρείας απολάμβανε κατά περιόδους την εύνοια των Ελλήνων τραπεζιτών.

Η ερώτηση που ανακύπτει τώρα είναι εάν τα καταφέρει η Lannet να επιβιώσει επιτυγχάνοντας την συνέχιση των εργασιών της. επίσης θα φανεί και αν ο νέος πτωχευτικός κώδικας θα μπορέσει να παίξει σημαντικό ρόλο στη αναδιοργάνωση και στη διάσωση επιχειρήσεων. Η απάντηση δεν αργήσει να δοθεί από την εξέλιξη της συγκεκριμένης υπόθεσης.

8.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τις παραπάνω τρεις περιπτώσεις εταιρειών που αναλύθηκαν διαπιστώθηκε ότι η πολιτική χαμηλής τιμολογιακής πολιτικής σε συνδυασμό και με τις επενδύσεις υψηλού κόστους οδήγησαν αυτές σε μειωμένη ρευστότητα και εν τέλει σε αδυναμία ικανοποίησης των υποχρεώσεων τους. Ο νέος πτωχευτικός κώδικας κατάφερε να συντηρήσει τις δυο πρώτες για λίγο χρονικό διάστημα με την βοήθεια της διαδικασίας

¹⁹ <http://www.capital.gr>

συνδιαλλαγής ενώ η τρίτη ακόμα προσπαθεί να αναδιοργανωθεί. Με την παλαιά νομοθεσία η πτώχευση θα είχε επέλθει πολύ νωρίτερα και με πολύ δυσμενή αποτελέσματα για τις επιχειρήσεις και όχι μόνο.

9. ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία αναλύθηκε ο νέος πτωχευτικός κώδικας καθώς και οι νεωτερισμοί που εισήγαγε. Η αναγκαιότητα που υπήρχε για την εισαγωγή του νέου κώδικα είναι ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός. Η τόνωση της επιχειρηματικότητας στην Ελληνική επικράτεια αποτελεί πρωτεύον ζήτημα και το κράτος επιβάλλεται να παρέχει όλα τα εργαλεία για τον σκοπό αυτό. Οι διατάξεις που απαλλάσσουν τον οφειλέτη και αποποινικοποιούν την αποτυχία είναι τα σημαντικότερα κίνητρα για το επιχειρείν. Αλλά δεν πρέπει να αποσοβηθεί ο κίνδυνος κακόβουλων που θα προσπαθήσουν να εκμεταλλευτούν την επιείκεια του νόμου. Γι' αυτό επιβάλλει να υπάρχουν δικλείδες ασφάλειας καθώς και ελεγκτικοί μηχανισμοί που θα ελαχιστοποιήσουν τέτοιες προσπάθειες οι οποίες θα είχαν καταστρεπτικά αποτελέσματα για την οικονομία. Σίγουρα υπάρχουν πολλοί παράμετροι που ανακύπτουν από τις διατάξεις του νόμου και το θέμα δεν μπορεί να εξαντληθεί στα πλαίσια μιας πτυχιακής εργασίας. Συμπερασματικά επιβάλλεται να αναφερθεί ότι τέτοιες προσπάθειες εκσυγχρονισμού θα πρέπει να βλέπονται με θετική σκοπιά και να προωθούνται τόσο από τα ανώτερα κρατικά κλιμάκια όσο και από όλους εμάς

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Σπύρος Δ. Ψυχομάνης, Πτωχευτικό Δίκαιο, γ' έκδοση, εκδόσεις Σάκκουλα 2007

Γεωργακόπουλος Α., Πτώχευση και εξυγίανση, 1997

Γεωργακόπουλος Ν., Η οικονομική ανάλυση του πτωχευτικού δικαίου, 2001

Αντωνόπουλος Β., Πτωχευτική ικανότητα των εταιριών – Παράγωγη πτωχευτική ικανότητα των εταιριών, 1986

Κοτσίρης Α., Πτωχευτικό Δίκαιο, 7^η έκδοση, εκδόσεις Σακκουλα 2007

Κοτσίρης Α., Προς ένα αναμορφωμένο δίκαιο αφερεγγυότητας, Αρμ. 2002, 509 επ.

Κοτσίρης Α. – Χατζηνικολάου – Αγγελίδου Ρ., Δίκαιο εξυγίανσης και εκκαθάρισης προβληματικών επιχειρήσεων, γ' έκδοση, 2006

Πάτσης Μ., Το δίκαιο της πτώχευσης, 1999

Στίγκας Θ., Δίκαιο πτώχευσης και εξυγίανσης, Νομική βιβλιοθήκη, 2005

Τσιρίδης Π., Τα πτωχευτικά αδικήματα, 1996

ICAP, Εξέλιξη της Πιστοληπτικής ικανότητας των Ελληνικών ΑΕ - ΕΠΕ Επιχειρήσεων για τα Έτη 2005 – 2004, 2006

*ICAP, Εξέλιξη της Πιστοληπτικής ικανότητας των Ελληνικών ΑΕ - ΕΠΕ Επιχειρήσεων
για τα Έτη 2005 – 2007, 2008*

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<http://www.ministryofjustice.gr>

<http://www.skai.gr>

<http://www.esathena.gr>

<http://epixeiro.admin.uoc.gr>

<http://financial.kathimerini.gr>

<http://ellinikaxronika.blogspot.com>

<http://ec.europa.eu>

<http://www.fle.gr>

<http://www.antagonistikotita.gr>

<http://www.imerisia.gr>

<http://www.adslgr.com>

<http://www.avsite.gr>

<http://www.thelab.gr>

<http://nomothesia.ependyseis.gr>

<http://www.smartbank.gr/?section=548>

<http://www.epda.gr>

<http://www.capital.gr>